

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 20 Ιανουαρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ευαγγελία Μιχολίτση Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου-Εισηγητής και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 16.12.2019 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π 1549/17.12.2019 της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει, στ.. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ..., νομίμως εκπροσωπούμενου (εφεξής αναθέτουσα αρχή).

Με την Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθ. ... διακήρυξη ηλεκτρονικού διαγωνισμού του ... για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών διαχείρισης επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων, προκειμένου να ανακληθούν ή, άλλως, να τροποποιηθούν από την αναθέτουσα Αρχή, οι προσβαλλόμενοι όροι του κανονιστικού κειμένου του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με την υπ' αριθμ. ... διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό για την ανάδειξη Αναδόχου Υπηρεσιών Διαχείρισης Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων (Αποκομιδής, Μεταφοράς και Διάθεσης Νοσοκομειακών Αποβλήτων) (CPV ...) προϋπολογισμού 540.000.00€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) για ένα έτος με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Το Νοσοκομείο διατηρεί το δικαίωμα μονομερούς παράτασης μέχρι και δώδεκα (12) επιπλέον μήνες, προϋπολογισθείσας δαπάνης 540.000,000 μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο διαγωνισμός υποδιαιρείται σε 2 Τμήματα σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν.

4412/2016, καθένα εκ των οποίων έχει προσδιορισμένο αντικείμενο και προϋπολογισμό και συγκεκριμένα: ΤΜΗΜΑ 1 «Διαχείριση των επικίνδυνων αμιγώς μολυσματικών αποβλήτων (ΕΑΑΜ) με την μέθοδο της αποστείρωσης», εκτιμώμενης αξίας 330.000,00€, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και ΤΜΗΜΑ 2 «Διαχείριση των μικτών και άλλων επικίνδυνων αποβλήτων (ΜΕΑ-ΑΕΑ) που παράγονται στο Νοσοκομείο με τη μέθοδο της αποτέφρωσης», εκτιμώμενης αξίας 210.000,000, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Κάθε τμήμα έχει διακριτό συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλουν προσφορά για ένα ή και όλα τα παραπάνω τμήματα. Η σχετική προκήρυξη απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 18/11/2019 (...). Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 20/11/2019 όπου έλαβε ΑΔΑΜ: ... και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου η σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης σύμβασης στην πλατφόρμα ΕΣΗΔΗΣ έλαβε Συστημικούς Αύξοντες Αριθμούς, ΤΜΗΜΑ 1: ...,ΤΜΗΜΑ 2: ...).

2. Επειδή, η Προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

3. Επειδή, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 (κωδικός e-παραβόλου ...) ηλεκτρονικού παράβολου αυτόματης δέσμευσης, αξίας 5.400,00 ευρώ, ίσης με ποσοστό 0,50% επί της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης (χωρίς Φ.Π.Α.) συνοδευόμενο από το αποδεικτικό πληρωμής, με ημερομηνία 16-12-2019, του ποσού του παράβολου με ηλεκτρονική συναλλαγή (αριθ. ...), μέσω της Α.Ε. «Τράπεζα Πειραιώς», δυνάμει του αντίστοιχου αποδεικτικού αυτόματης δέσμευσης του παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

4. Επειδή, ο επίδικος Διαγωνισμός, εμπίπτει ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι καθ' ύλην αρμόδια βάσει συνολικού ποσού της Διακήρυξης του Διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι και κατά χρόνο αρμόδια, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 περ. β), 38 παρ. 7, 61 παρ. 1, 66 παρ. 1, 120, 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα στις 16/12/2019 δεδομένου ότι η 15/12/2019 ήταν Κυριακή και άρα εξαιρετέα ημέρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α) του Ν. 4412/2016 διότι η προσφεύγουσα τεκμαίρεται ότι έλαβε γνώση της διακήρυξης στις 5-12-2019, ήτοι 15 ημέρες μετά την δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ στις 20-11-2019.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα θεμελιώνει, κατ' αρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα της αποκομιδής και επεξεργασίας λυμάτων, που αποτελεί αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, και όπως δηλώνει προτίθεται να συμμετάσχει στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, πλην όμως οι προσβαλλόμενοι όροι της Διακήρυξης καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή κατά τους ισχυρισμούς της χωρίς νόμιμο έρεισμα, τη συμμετοχή της.

9. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή αναρτήθηκε στις 17/12/2019 στην αρχική σελίδα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού και κοινοποιήθηκε μέσω του συστήματος επικοινωνίας σε όλους τους συμμετέχοντες προκειμένου να λάβουν γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες, ιδίως δε προκειμένου να ασκηθεί τυχόν δικαίωμα παρέμβασης από κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο. Πλην όμως ουδεμία παρέμβαση κατετέθη. Ενόψει της εξέτασης της υπό κρίση προσφυγής η ηλεκτρονική υποβολή προσφορών αναβλήθηκε με τη με αρ 1910/19-12-19 απόφαση Διοικητή (αρ. πρωτ. 43851/20-12-19) μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της Α Ε Π.Π.

10. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 39/2017 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου 4412/2016

και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 του ανωτέρω νόμου ενδίκων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής». Περαιτέρω, το άρθρο 367 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της... 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...» και η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 18 του Π.Δ. 39/2017.

11. Επειδή, ως βλάβη, συνεπώς νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο επίκληση παραβάσεως διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά τα πραγματικά εκείνα περιστατικά, συγκεκριμένα και αρκούντως εξειδικευόμενα, αφορώντα τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος, τα οποία είτε αποκλείουν είτε καθιστούν υπερβολικά δυσχερή τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό είτε προδιαγράφουν άμεσα ή έμμεσα το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας του προσφεύγοντος να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (ΣτΕ (Ασφ) 14/2006, ΣτΕ (Ασφ) 27/2006). Στο ίδιο πλαίσιο κρίθηκε ότι α) λόγοι περί αντιθέσεως της όλης διαγωνιστικής διαδικασίας και της Προκηρύξεως σε συνταγματικές διατάξεις και σε διατάξεις της ΕΣΔΑ, β) λόγοι στρεφόμενοι κατά επί μέρους όρων της Προκηρύξεως, ως τεθέντων καθ' υπέρβαση των διατάξεων νόμου και γ) λόγοι περί αντιθέσεως επί μέρους όρων της Προκηρύξεως, οι οποίοι επαναλαμβάνουν το περιεχόμενο των σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων, σε υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεις, είναι απορριπτέοι ως άνευ εννόμου

συμφέροντος προβαλλόμενοι, αφού οι βασικές αιτιάσεις δεν συνοδεύονται με ειδικούς ισχυρισμούς-με επίκληση, μάλιστα, συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών- ότι, παρά το γεγονός ότι υπεβλήθη προσφορά στον διαγωνισμό, ενδέχεται να υποστεί ζημία από τον κατά περαίωση συγκεκριμένο πληττόμενο όρο ή προβαλλόμενη πλημμέλεια της Προκηρύξεως (ΕΑ ΣτΕΟΛ 129-131/2016, Ολ 146- 148/2016, πρβλ. ΕΑ 16/2015 σκ.7, 718/2012 σκ. 5, 616/2012 σκ. 8). Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, σε περίπτωση που ένας ενδιαφερόμενος εκτιμά ότι κάποιος ή κάποιοι όροι της διακήρυξης την καθιστούν πλημμελή, θα πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη συγκεκριμένη ζημία που υφίσταται από τον όρο τον οποίο θεωρεί μη νόμιμο και όχι σύμφωνο με τη νομοθεσία που διέπει τους διαγωνισμούς των δημοσίων συμβάσεων. Επομένως, για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά δύο προϋποθέσεις : α) βλάβη του προσφεύγοντος και β) ιδιαίτερος δεσμός του προσφεύγοντος με την προσβαλλόμενη πράξη, ήτοι ο προσφεύγων να υφίσταται τη βλάβη αυτή με ορισμένη ιδιότητα που αναγνωρίζεται από τους κανόνες του δικαίου. Υπό την έννοια αυτή, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι προσωπικό (ατομικό), άμεσο και ενεστώς (παρόν), όχι απλά ενδεχόμενο, ούτε να είναι γενικό, αλλά να προκύπτει από ορισμένη ατομική βλάβη του προσφεύγοντος την οποία αυτός υπέστη ή κινδυνεύει να υποστεί λόγω της ειδικής νομικής κατάστασης στην οποία αυτός βρίσκεται σε σχέση προς την προσβαλλόμενη πράξη (Επ. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Δ Σπηλιωτόπ Δικαίου, 2000, σελ 466 επ., Γλ. Σιούτη, Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακυρώσεως, 1998, σελ. 50.) Προσωπικό ή ατομικό είναι το έννομο συμφέρον όταν υφίσταται ειδικός δεσμός άλλως ειδική σχέση μεταξύ του προσφεύγοντος και της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης που ξεχωρίζει το ατομικό του συμφέρον από το γενικό. (Σπ. Βλαχόπουλος, όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, 2014, σελ. 745 επ.). Υπό το πρίσμα αυτό, για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής απαιτείται έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος το οποίο συναρτάται με την ιδιότητα του προσφεύγοντος ως υποψηφίου στην οικεία διακήρυξη (ΣτΕ

880/2016 7μ. σκ. 13, 1844/2013 7μ. σκ. 15, 2973/1989), άλλως, ως ενδιαφερομένου μεν να συμμετάσχει σ' αυτήν, αλλά αποκλεισμένου δυνάμει ρήτρας της προκηρύξεως (ΣτΕ 4606/2012, 1982-1985, 1987/2011) και δεν αρκεί το γενικό ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την τήρηση των νόμων και τη σύννομη άσκηση της διοικητικής εξουσίας (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Πρέπει επιπλέον το έννομο συμφέρον να είναι άμεσο, δηλαδή οι συνέπειες της προσβαλλόμενης πράξης ή της παράλειψης θα πρέπει να αφορούν απευθείας τον προσφεύγοντα. Συνεπώς, άμεσο χαρακτηρίζεται το έννομο συμφέρον που θεμελιώνεται ευθέως σε δικαιώματα ή έννομες καταστάσεις του αιτούντος. Να υφίσταται, ο ίδιος, τη βλάβη που προκαλεί η διοικητική πράξη ή η παράλειψή της και όχι κάποιος άλλος. Τέλος, πρέπει να είναι και ενεστώς, υπό την έννοια ότι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο με την συγκεκριμένη ιδιότητα που έχει, πρέπει να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο καταθέσεως της προσφυγής (ΣτΕ 1442/1997). Απαιτείται δηλαδή, η παραδοχή των λόγων ακύρωσης της προσβαλλόμενης πράξης να συνεπάγεται ευθέως ευμενή μεταβολή στη θιγείσα από την πληττόμενη πράξη του προσφεύγοντος. Υπό την έννοια αυτή, ενεστώς ή παρόν είναι το έννομο συμφέρον που υπάρχει κατά το χρόνο άσκησης της προδικαστικής προσφυγής και η έλλειψη του σε καμία περίπτωση δεν δύναται να θεραπευτεί εκ των υστέρων. Άλλωστε, δικαστική προστασία παρέχεται όταν η ανάγκη προς παροχή αυτής δεν ανάγεται σε ενδεχόμενες εξελίξεις, αλλά θεμελιώνεται επί βέβαιων περιστατικών του παρόντος, νομίμως και εμπροθέσμως επικαλούμενων και εξειδικευμένων στην κατατεθείσα προσφυγή. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι ο μη θιγόμενος σε έννομες σχέσεις του ή στα έννομα συμφέροντά του δεν δικαιούται να ασκήσει προσφυγή ως προφυλακτικό μέτρο κατά ενδεχόμενων εξελίξεων στο μέλλον. Η συνδρομή των όρων του παραδεκτού και κυρίως η θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την έγερση της προσφυγής, αποτελεί δικονομική προϋπόθεση που, αν εκλείψει, η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

12. Επειδή, η προσφεύγουσα προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος της υποστηρίζει ότι *«Όσον αφορά ειδικότερα το έννομο συμφέρον μας για την*

άσκηση της προκείμενης προσφυγής, σημειώνουμε ότι η Εταιρία μας δραστηριοποιείται (και υπό τον προηγούμενο εταιρικό της τύπο, ως ...) επί είκοσι (20) περίπου έτη στον τομέα της διαχείρισης ιατρικών αποβλήτων, αποτελώντας ήδη, όπως και πιο πάνω αναφέραμε, τη μεγαλύτερη ελληνική εταιρία επεξεργασίας αποβλήτων με τη μέθοδο της αποστείρωσης, και διαθέτοντας όχι μόνον όλη την αναγκαία υποδομή (δύο υπερσύγχρονες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων στη ... και τη ..., μεταφορικά και λοιπά τεχνικά μέσα, εξειδικευμένο προσωπικό κ.λπ.), αλλά και υψηλό επίπεδο οργάνωσης, εμπειρίας και τεχνογνωσίας, που παρέχουν τα απαιτούμενα εχέγγυα προς κάθε φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας (μάλιστα δε, και προς μεγάλες νοσηλευτικές μονάδες, όπως εν προκείμενω) για την άρτια, μεθοδική και οργανωμένη διαχείριση των ιατρικών τους αποβλήτων, σε όλα της τα στάδια, σύμφωνα με όλους τους κανόνες της υγειονομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Ενόψει των ανωτέρω, η Εταιρία μας βλέπεται σε περίπτωση διατήρησης της ισχύος των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού, στους οποίους γίνεται αναλυτικότερη αναφορά κατωτέρω, ως έχουν, δοθέντος ότι απουσιάζουν, κατ' ουσίαν, τα αναγκαία και πρόσφορα (με βάση το ιδιαίτερα μεγάλο οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, και μάλιστα για τη συγκεκριμένη κατηγορία υπηρεσιών) κριτήρια επιλογής, για την απόδειξη της επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας αλλά και της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, την οποία πρέπει να διαθέτουν οι οικονομικοί φορείς προκειμένου να μπορούν να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες απαιτήσεις του έργου. Ειδικότερα, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού οικονομικού αντικειμένου αλλά και του εξειδικευμένου και σύνθετου χαρακτήρα των συμβατικών υπηρεσιών, η Εταιρία μας ενδιαφέρεται, προδήλως, να συμμετάσχει στο διαγωνισμό ανταγωνιζόμενη ομοειδείς προς αυτήν επιχειρήσεις που επίσης διαθέτουν ικανό (και πάντως εύλογο) επίπεδο εμπειρίας, τεχνικής επάρκειας και οικονομικών δυνατοτήτων, ενώ η έλλειψη στοιχειωδών κριτηρίων επιλογής αλλοιώνει και εξαλείφει τον υγιή και θεμιτό ανταγωνισμό, καθώς επιτρέπει τη συμμετοχή αναξιόπιστων και αφερέγγυων οικονομικών φορέων, οι οποίοι δεν διαθέτουν έστω και ελάχιστο επίπεδο επαγγελματικής και τεχνικοοικονομικής ικανότητας, και μάλιστα στον απολύτως

κρίσιμο τομέα της επεξεργασίας των επικίνδυνων αποβλήτων ενός τριτοβάθμιου ..., όπως ...».

13. Επειδή, στην παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων. Στο άρθρο 54 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της [...]. 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή

λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο» [...] 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα [...]». Σύμφωνα με το Παράρτημα VII Προσαρτήματος Α' Ν. 4412/2016, όπως ενσωματώθηκε από την οικεία Οδηγία 2014/24/ΕΕ, περ. 1 υποπερ. β ως τεχνική προδιαγραφή ορίζεται «β) όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεών του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη

σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης».

14. Επειδή, το έννομο συμφέρον του οικονομικού φορέα, που προσφεύγει ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. εξειδικεύεται αυθεντικά και αποκλειστικά από τον ίδιο, εξετάζεται δε από την τελευταία ως προς την νομιμότητά του, την απόδειξή του και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του που επιβάλλουν την έννομη προστασία του, δεν είναι ανταγωνιστικό του δημοσίου συμφέροντος, δεν είναι αποδοκιμαστέο ως ιδιοτελές (πρβλ. Δημήτριος Θ. Πυργάκης, «*Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*», Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 17).

15. Επειδή, η προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος δεν καθιστά δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο ή εν γένει στην προσήκουσα παροχή έννομης προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος) ούτε δημιουργεί (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, «*Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*», Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) αντίθεση προς το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (ΣΤΕ 2980/2013). Μόνη δε, εξαίρεση στην άνω αναφερθείσα υποχρέωση προαπόδειξης είναι να προκύπτει σαφώς και άνευ ουδεμίας αμφιβολίας από τις *ad hoc* ειδικές συνθήκες ότι θίγονται τα επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα του προσφεύγοντος (ΣΤΕ 2521/2004). Συνεπώς το αδύνατο της συμμετοχής ενδιαφερομένου σε διαγωνιστική διαδικασία πρέπει να οφείλεται στην προβαλλόμενη παρανομία της διοίκησης και όχι στην εκ μέρους του ακολουθούμενη εμπορική πολιτική. Επομένως εφόσον με τις προβαλλόμενες αιτιάσεις ο προσφεύγων επιδιώκει την τροποποίηση όρων της διακήρυξης παρότι διαθέτει το υπό προκήρυξη προϊόν που απαιτεί η διακήρυξη προκειμένου να του δοθεί η δυνατότητα να προσφέρει έτερο προϊόν που διαθέτει, τότε η συμμετοχή του δεν παρεμποδίζεται από όρο της διακήρυξης αλλά είναι συνέπεια της εμπορικής του πολιτικής, η δε αίτηση της ανεξαρτήτως της βασιμότητας των προβαλλόμενων λόγων (πρβλ ΣΤΕ ΕΑ 434/2008) είναι απορριπτέα ως ασκούμενη άνευ εννόμου συμφέροντος (ΣΤΕ ΕΑ 581/2008), βλ. και Φ. Αρναούτογλου, «*Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων*», Νομική Βιβλιοθήκη, 2η έκδοση, παρ. 133 σελ. 96-97).

16. Επειδή, στο σημ. 74 του Προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ορίζεται ότι: «Οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται από τους αγοραστές του Δημοσίου πρέπει να επιτρέπουν το άνοιγμα των δημόσιων προμηθειών στον ανταγωνισμό καθώς και την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή προσφορών που αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των προτύπων για τεχνικές λύσεις και των τεχνικών προδιαγραφών στην αγορά...Κατά συνέπεια, οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να καταρτίζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο τεχνητός περιορισμός του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που να ευνοούν έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, αντικατοπτρίζοντας βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών, υπηρεσιών ή Έργων που παρέχονται συνήθως από τον οικονομικό φορέα αυτό. Η κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών ως προς τις λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις εκτέλεσης επιτρέπει εν γένει την επίτευξη του ανωτέρω στόχου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.....».

17. Επειδή, στο Μέρος II («Τεχνική ικανότητα») του Παραρτήματος XII («Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής») του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα, που αναφέρονται στο άρθρο 75: α) οι ακόλουθοι κατάλογοι: i) κατάλογος των εργασιών που εκτελέσθηκαν την τελευταία πενταετία, κατά μέγιστο όριο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών· Όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών εργασιών που εκτελέσθηκαν πριν από την τελευταία πενταετία, ii) κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών αγαθών ή υπηρεσιών που παραδόθηκαν ή εκτελέσθηκαν πριν από την τελευταία τριετία· β) αναφορά του τεχνικού

προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών, είτε ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας και, όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις έργων, εκείνων που θα έχει στη διάθεσή του ο εργολήπτης για την εκτέλεση του έργου· για την εκτέλεση του έργου· γ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο οικονομικός φορέας για την εξασφάλιση της ποιότητας και των μέσων μελέτης και έρευνας της επιχείρησής του· δ) αναφορά του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και των συστημάτων ανίχνευσης που θα είναι σε θέση να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης· ε) εάν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι σύνθετα ή, κατ' εξαίρεση, πρέπει να ανταποκρίνονται σε κάποιον ιδιαίτερο σκοπό, έλεγχος διενεργούμενος από την αναθέτουσα αρχή ή, εξ ονόματος της, από αρμόδιο επίσημο οργανισμό της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο προμηθευτής ή ο πάροχος υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του οργανισμού αυτού· [...] στ) αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αξιολογούνται ως κριτήριο ανάθεσης· ζ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης· η) δήλωση στην οποία αναφέρονται το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη και ο αριθμός των στελεχών της επιχείρησής του κατά τα τελευταία τρία χρόνια· θ) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο πάροχος υπηρεσιών ή ο εργολήπτης [...]

18. Επειδή, στην αιτιολογική σκέψη 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94, σ. 65), προβλέπεται ότι: «[...] οι ισχύοντες κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες που εγκρίθηκαν δυνάμει [...] της Οδηγίας [...] 2004/18/ΕΚ [...], θα πρέπει να αναθεωρηθούν και να εκσυγχρονιστούν, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών, με τη διευκόλυνση ιδίως της

συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δημόσιες προμήθειες [...]. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες προϋποθέσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες, ώστε να εξασφαλίζεται ότι ένας υποψήφιος ή προσφέρων διαθέτει τις νομικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης [...]». Ομοίως, στην αιτιολογική σκέψη 83 της ως άνω Οδηγίας, προβλέπεται ότι: «Οι υπερβολικά αυστηρές απαιτήσεις όσον αφορά την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα συχνά αποτελούν αδικαιολόγητο εμπόδιο στη συμμετοχή ΜΜΕ σε δημόσιες προμήθειες. Ενδεχόμενες τέτοιες απαιτήσεις θα πρέπει να είναι συναφείς και ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. Ειδικότερα, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στις αναθέτουσες αρχές να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να έχουν έναν ελάχιστο κύκλο εργασιών ο οποίος θα είναι δυσανάλογος προς το αντικείμενο της σύμβασης· η σχετική απαίτηση δεν θα πρέπει κανονικά να υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Ωστόσο, σε δεόντως δικαιολογημένες περιστάσεις, θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζονται υψηλότερες απαιτήσεις. Οι εν λόγω περιστάσεις μπορεί να σχετίζονται με τους υψηλούς κινδύνους που συνεπάγεται η εκτέλεση της σύμβασης ή με το γεγονός ότι η έγκαιρη και ορθή εκτέλεσή της είναι κρίσιμης σημασίας, παραδείγματος χάρη γιατί αποτελεί απαραίτητη προκαταρκτική προϋπόθεση για την εκτέλεση άλλων συμβάσεων [...]».

19. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Ν.4412/2016: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από

συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης».

20. Επειδή, στην οικεία διακήρυξη ορίζεται ότι «... Κριτήρια επιλογής 2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016... Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο επαγγελματικό μητρώο, εφόσον, κατά την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται η εγγραφή τους για την υπό ανάθεση υπηρεσία... 2.2.5 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) να διαθέτουν άδεια συλλογής και μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ, από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, β) να διαθέτουν άδεια επεξεργασίας ή αντίστοιχη σύμβαση σε ισχύ για την επεξεργασία των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ με τον φορέα λειτουργίας κατάλληλα αδειοδοτημένης εγκατάστασης αποστείρωσης και αποτέφρωσης, γ) να διαθέτουν οχήματα μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παράρτημα i, κεφάλαιο 2, παράγραφος 2.2.4 του ΦΕΚ1537/08- 05-2012...».

21. Επειδή, καθ' ερμηνεία των προγενεστέρων διατάξεων, τα οποία δύνανται να υποστηριχθούν και υπό τις νέες ως άνω διατάξεις, αφού αυτές ρυθμίζουν κατά τον ίδιο, ακριβώς, τρόπο τα σχετικά ζητήματα των τεχνικών προδιαγραφών, ως προς την εξασφάλιση ισότιμης προσβάσεως των οικονομικών φορέων στη διαδικασία συνάψεως συμβάσεως, καθώς και ως προς το άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό, απαγορεύεται, κατ' αρχήν, η θέσπιση προδιαγραφών που περιορίζουν τον κύκλο των

διαγωνιζομένων επιχειρήσεων, υπό την έννοια ότι οι τιθέμενες τεχνικές προδιαγραφές οφείλουν να αποφεύγουν διατάξεις που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτές χαρακτηριστικών που διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου. Δεν αποκλείεται, όμως, ένας τέτοιος περιορισμός, ως εκ των απαιτήσεων συγκεκριμένων προδιαγραφών, αν μόνον αυτές οι συγκεκριμένες προδιαγραφές εξυπηρετούν αποτελεσματικά τις ανάγκες για την κάλυψη των οποίων τίθενται (ΣΤΕ 1105/2010, πρβλ. ΣΤΕ 365/2007, Ε.Α. ΣΤΕ 267/2008). Επομένως, ο έλεγχος του συννόμου των ελαχίστων τεχνικών προδιαγραφών, θα πρέπει να συνεκτιμά τα ανωτέρω και μάλιστα να λαμβάνει υπόψη με ιδιαίτερη σοβαρότητα την ανά περίπτωση αιτιολογία που η αναθέτουσα παρέχει σχετικά με την καταλληλότητα και εν γένει διευκόλυνση που επιτυγχάνεται από συγκεκριμένους σχετικούς όρους. Τούτο δεν σημαίνει ότι η αναθέτουσα δύναται να αποκλείει τον ανταγωνισμό θεσπίζοντας κατά το δοκούν τεχνικά χαρακτηριστικά ως επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεις, αλλά ότι το αναγκαίο αυτών ερμηνεύεται και υπό την οπτική της χρηστικότητας και καταλληλότητας και ούτως η διάκριση μεταξύ επιθυμητού και αναγκαίου αυτονόητα στενεύει. Επειδή, πρέπει να τονισθεί, σχετικώς, ότι τυχόν ταύτιση των πληττόμενων προδιαγραφών με προϊόντα συγκεκριμένης εταιρείας, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές είναι φωτογραφικές (Ε.Α. ΣΤΕ 1025, 836/2010, 829, 201/2007). Εξάλλου, δεν θεωρούνται ως φωτογραφικές οι τεχνικές προδιαγραφές, στις περιπτώσεις εκείνες που, τελικώς, συμμετέχει στο διαγωνισμό ικανός αριθμός προσφερόντων, γιατί, μετά από μία ευρεία συμμετοχή, σε κάθε περίπτωση, δεν προκύπτει περιορισμός του ανταγωνισμού (ΣΤΕ 214,215/2011).

22. Επειδή, οι κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως οι θεσπιζόμενοι με την διακήρυξη διαγωνισμού όροι, δεν χρήζουν, ως εκ της φύσεώς τους, αιτιολογίας (βλ. Επ. Αν. ΣΤΕ 918/2003, 876/2004), η Διοίκηση είναι, κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακηρύξεως ως προς τα προς προμήθεια είδη, καθορίζοντας τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και τις ανάγκες της υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη, ενώ θα

πρέπει να θεωρείται ότι απαραδέκτως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στο διαγωνισμό η σκοπιμότητα της θεσπίσεως επί μέρους όρων και τεχνικών προδιαγραφών (βλ. Επ. Αν. ΣΤΕ 434/2008). Και τούτο διότι όταν ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επικαλείται λόγους με τους οποίους επιχειρεί, υπό την μορφή γενικής αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης, να προσδιορίσει, κατά τις δικές τους δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, βάσει δικών του εκτιμήσεων, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, αυτοί οι λόγοι είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. Επ. Αν. ΣΤΕ 307/2007).

22. Επειδή, ετέρωθεν και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές ελέγχονται από την άποψη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 189/2015, ΕΑ ΣΤΕ 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.ά.), σε κάθε δε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και να μην εισάγουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οφείλουν να αποφεύγουν διατάξεις που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτή χαρακτηριστικών που διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2402/2010). Κατά συνέπεια, η θέσπιση τέτοιων όρων τεχνικής ικανότητας, ενόψει των περιορισμών που συνεπάγονται, πρέπει να δικαιολογείται από τη φύση, την ποσότητα, το μέγεθος, τη σπουδαιότητα, την πολυπλοκότητα και τις εξειδικευμένες απαιτήσεις της προς ανάθεση σύμβασης, ώστε να μην παραβιάζει τη γενική αρχή της αναλογικότητας που ορίζει κατά το κοινοτικό δίκαιο, ότι οι όροι αυτού δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου (βλ. ΕΛΣυν 2590/2016, ΔΕΕ C-213/07, Μηχανική Α.Ε. σκ. 44-48 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, C-234/03 CONTSE). Ως εκ τούτου, τα κριτήρια και τα μέσα απόδειξης της ελάχιστης απαιτούμενης τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων που επιλέγονται

από τις αναθέτουσες αρχές πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να σχετίζονται με την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης και να μην άγουν σε υπέρμετρο περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης στον διαγωνισμό, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξη ανταγωνισμού και η επιλογή της βέλτιστης προσφοράς (ΕΛΣυν Τμ. Μείζονος – Επταμελούς Σύνθεσης 3372/2011, 3065/2014, VI Τμ. 2484/2012, 558/2014, 3392/2015, 1759, 3329/2015).

23. Επειδή, συνεπώς η αναθέτουσα αρχή έχει την ευχέρεια να καθορίσει τις προϋποθέσεις συμμετοχής, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, του διαγωνισμού με δύο βασικούς περιορισμούς: (α) να μην περιορίζεται ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός και η ευρεία συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες μέσω της επιβολής προδιαγραφών που συρρικνώνουν την ελεύθερη αγορά και (β) να τίθενται κατά τέτοιο τρόπο στο κείμενο της διακήρυξης, ώστε να είναι αρκετά ακριβείς και να μην καταλείπεται οιαδήποτε αμφιβολία στους προσφέροντες ως προς την κατανόηση και τον προσδιορισμό του αντικειμένου και των απαιτήσεων της διακήρυξης. Επιπρόσθετα, κάθε αναθέτουσα αρχή στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κριτήριο της αναλογικότητας υπό την έννοια ότι τυχόν περιοριστικά μέτρα που τίθενται με τους όρους της διακήρυξης μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με τον ενωσιακό δίκαιο μόνον εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι: (α) έχουν οριστεί για την εξυπηρέτηση θεμιτού σκοπού δημόσιας τάξης που έχει τεθεί προς το γενικό συμφέρον, (β) εφαρμόζονται κατά τρόπο που δεν δημιουργεί διακρίσεις, (γ) είναι κατάλληλα για την επίτευξη αυτού του επιδιωκόμενου σκοπού και (δ) δεν είναι δεσμευτικά πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού (βλ. ΔΕΚ απόφαση της 3η Φεβρουαρίου 1993 Vereniging Veronica Omroep Organisatie κατά Commissariaat voor de Media, C-148/91, σκ. 9, Dieter Kraus κατά Land Baden-Wurtemberg, C-19/92, σκ. 32). Με άλλα λόγια η αναθέτουσα αρχή είναι εκείνη που καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων οικονομικών φορέων, το οποίο, όμως πρέπει να συνδέεται και να τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο της σύμβασης και να δικαιολογείται από τη φύση και το σκοπό του συγκεκριμένου έργου, ήτοι δύναται η αναθέτουσα

αρχή να ζητά ένα ή περισσότερα δικαιολογητικά ανάλογα με τις απαιτήσεις της κατά περίπτωση σύμβασης, τις δυνατότητες της συγκεκριμένης αγοράς στην οποία απευθύνεται και την ανάγκη εξασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού.

24. Επειδή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι «Όπως προκύπτει από τους αναφερόμενους πιο πάνω όρους, το Νοσοκομείο επέλεξε κατ' ουσίαν να μη θέσει κριτήρια ποιοτικής επιλογής (ή, εν πάση περιπτώσει, έχει προβεί στη θέσπιση εντελώς γενικών και αόριστων κριτηρίων), διευρύνοντας ως εκ τούτου υπέρμετρα και χωρίς κανέναν περιορισμό τον κύκλο των ενδιαφερομένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό οικονομικών φορέων. Ειδικότερα, i) δεν απαιτείται με τη διακήρυξη η υποβολή κανενός απολύτως στοιχείου ή πληροφορίας από τους προσφέροντες για τη διακρίβωση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής τους επάρκειας, καθώς αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται καν μεταξύ των κριτηρίων επιλογής, ενώ ii) ως προς ό, τι αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι μόνες προϋποθέσεις είναι να διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι α) «άδεια συλλογής και μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ, από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος», β) «άδεια επεξεργασίας ή αντίστοιχη σύμβαση σε ισχύ για την επεξεργασία των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ με τον φορέα λειτουργίας κατάλληλα αδειοδοτημένης εγκατάστασης αποστείρωσης και αποτέφρωσης» και γ) «οχήματα μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παράρτημα i, κεφάλαιο 2, παράγραφος 2.2.4 του ΦΕΚ 1537/08-05-2012...», με την επισήμανση, πάντως, ότι οι ανωτέρω δύο άδειες (συλλογής - μεταφοράς και επεξεργασίας Ε.Α,Υ.Μ.) αφορούν το κριτήριο της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, και επομένως το μόνο στοιχείο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που λαμβάνεται υπόψη, είναι η ύπαρξη οχημάτων μεταφοράς των αποβλήτων. Από τα ανωτέρω γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι με τα κατ' ουσίαν ανύπαρκτα κριτήρια επιλογής που έχει θεσπίσει η αναθέτουσα Αρχή, ουδόλως έλαβε υπόψη της το αντικείμενο και τη σημασία της υπό ανάθεση υπηρεσίας (τόσο ως σύνολο όσο και για καθένα από τα δύο επιμέρους τμήματα), ώστε, κατ' αντιστοιχία προς τη

σοβαρότητα τους, να προσαρμόσει ανάλογα το επίπεδο των απαιτούμενων τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων και οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Προς τούτο, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με την προσβαλλόμενη Διακήρυξη προκηρύχθηκε δημόσιος διαγωνισμός για την διαχείριση των *Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων του ...*», με σύμβαση διάρκειας ενός (1) έτους, εκτιμώμενης αξίας 540.000,00 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) με δυνατότητα ισόχρονης και ίσης αξίας παράτασης, δηλαδή συνολικού οικονομικού αντικειμένου 1.080.000,00 ευρώ (= 2 έτη x 540.000,00 €). Πρόκειται δηλαδή για μία σύμβαση μεγάλου οικονομικού και (αντιστοίχως) υλικού αντικειμένου (τόσο ως σύνολο όσο και για καθένα από τα δύο επιμέρους τμήματα), η ορθή εκτέλεση της οποίας συνδέεται με την εξυπηρέτηση ύψιστης σημασίας σκοπού δημοσίου συμφέροντος, συνιστάμενου στην προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, μέσω της ορθής, αποτελεσματικής και σύμφωνης προς τη σχετική ειδική νομοθεσία διαχείρισης των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων του Νοσοκομείου. Κατά τα κοινώς γνωστά, το ..., δυναμικότητας περίπου 730 κλινών, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα Νοσοκομεία της χώρας και βασικό πυλώνα παροχής τριτοβάθμιας περίθαλψης στην περιοχή ..., με ιδιαίτερα αυξημένη νοσηλευτική κίνηση, με κλινικές, εργαστήρια και ειδικές μονάδες που καλύπτουν όλο σχεδόν το εύρος των ιατρικών ειδικοτήτων και με αντίστοιχη παραγωγή σύνθετου και εξειδικευμένου ιατρικού έργου, γεγονός το οποίο επηρεάζει την ποσότητα, τη σύνθεση και τον τρόπο διαχείρισης των παραγόμενων ιατρικών αποβλήτων, καθώς αυτά διαφοροποιούνται σε σημαντικό βαθμό, σε σύγκριση με αυτά που παράγονται σε άλλες, μικρότερης δυναμικότητας μονάδες δευτεροβάθμιας (ή, κατά μείζονα λόγο, πρωτοβάθμιας) περίθαλψης. Για τους λόγους, λοιπόν, αυτούς, η αναθέτουσα Αρχή, με την προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της ως άνω υπηρεσίας, πρέπει να επιβάλλει αντίστοιχα αυξημένα εχέγγυα από πλευράς επαγγελματικών τεχνικών και οικονομικών δυνατοτήτων του αναδόχου (όπως άλλωστε και τεχνικών προδιαγραφών, λαμβάνοντας ειδική μέριμνα ώστε το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης να θέτει κατάλληλα (και μάλιστα αυστηρά) κριτήρια επιλογής ίων οικονομικών Φορέων που ενδιαφέρονται να

συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, διασφαλίζοντας την τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού. Αντιθέτως, όπως στη συνέχεια εκθέτουμε, η αναθέτουσα Αρχή, παρά τα ανωτέρω αναφερόμενα και κατά προφανή δυσαναλογία προς το αντικείμενο, τη σοβαρότητα και τις σύνθετες απαιτήσεις της προκηρυχθείσας σύμβασης, έχει πασαλείψει να θεσπίσει έστω και ελάχιστα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων, ενώ και ως προς τα κριτήρια της επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας έχει ουσιαστικά εκμηδενίσει τις απαιτήσεις καταλληλότητας, καθώς τα ζητούμενα με τη διακήρυξη στοιχεία δεν είναι ικανά να αποδείξουν ότι ο υποψήφιος ανάδοχος διαθέτει το αναγκαίο επίπεδο επάρκειας και δυνατοτήτων, ώστε να μπορεί να εκτελέσει επιτυχώς την υπό ανάθεση σύμβαση. Ως εκ τούτου, η απουσία κριτηρίων επιλογής προσαρμοσμένων στη φύση, τη σημασία και το εξειδικευμένο αντικείμενο της σύμβασης, διατηρεί ανοικτές τις θύρες για τη συμμετοχή αναξιόπιστων, αφερέγγυων και χωρίς ανάλογη εμπειρία οικονομικών φορέων, οι οποίοι δεν διαθέτουν έστω και ελάχιστο επίπεδο επαγγελματικής και τεχνικοοικονομικής ικανότητας για την επιτυχή εκτέλεση του έργου, με συνέπεια να μην παρέχονται δυνατότητες ανάπτυξης πραγματικού και υγιούς ανταγωνισμού. Εν προκειμένω, η αναθέτουσα Αρχή κατά κακή ενάσκηση (ορθότερα, κατά παράλειψη ενάσκησης) της διακριτικής της ευχέρειας, δεν έχει συμπεριλάβει, ως αξιολογούμενο κριτήριο επιλογής, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των συμμετεχόντων ούτε, φυσικά, ζητά την υποβολή οποιοσδήποτε στοιχείου ή πληροφορίας για τη διακρίβωση της εκπλήρωσης του κριτηρίου αυτού, έστω και σε ένα ελάχιστο επίπεδο. Πλην όμως, η παράλειψη αυτή έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις σχετικές προβλέψεις του νόμου και τελεί σε πρόδηλη δυσαναλογία και αναντιστοιχία με το ίδιο το αντικείμενο της σύμβασης, με αποτέλεσμα, κατ' αυτό τον τρόπο, να μην τίθεται κανένα όριο ως προς τον κύκλο των δυνάμενων να συμμετάσχουν οικονομικών φορέων, ενώ παράλληλα επιφυλάσσεται υπέρ της αναθέτουσας Αρχής ευρύ περιθώριο αυθαίρετων αξιολογικών κρίσεων ως προς την καταλληλότητα των προσφερόντων, εφόσον δεν υφίσταται κατά το μέρος αυτό κανένα αντικειμενικό

κριτήριο, προκειμένου να ελεγχθεί η δυνατότητα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό. Σε κάθε περίπτωση πάντως, παρά το μεγάλο οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης (ως ενιαίο σύνολο αλλά και για κάθε τμήμα της) αλλά και τη σημασία που αποδίδει το Νοσοκομείο στην καλή εκτέλεσή της, ως συνδεδεμένη άμεσα με την εύρυθμη λειτουργία του αλλά και με την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, από τα έγγραφα της σύμβασης δεν προκύπτει κανένα απολύτως στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να δικαιολογήσει την επιλογή του Νοσοκομείου να μην περιλάβει στα κριτήρια ποιοτικής επιλογής την (αυτονοήτως αναγκαία) οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια που πρέπει να διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του έργου. Όπως ήδη αναφέρθηκε, η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, συνυπολογιζόμενου και του δικαιώματος παράτασής της, ανέρχεται σε 1.080.000,00 ευρώ (και του κάθε τμήματος σε 660.000,00 ευρώ και 420.000,00 ευρώ αντίστοιχα), κατά προφανή αντιστοιχία και προς το μέγεθος του φυσικού της αντικειμένου. Επομένως, έχει ιδιαίτερη σημασία η ύπαρξη κατάλληλης οικονομικής δυνατότητας στο πρόσωπο του αναδόχου. ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες υποχρεώσεις που συνεπάγεται η εκτέλεση της σύμβασης, όπως π.χ. η μισθοδοσία του απασχολούμενου προσωπικού, το κόστος μεταφοράς των αποβλήτων (καύσιμα οχημάτων, τέλη διοδίων κ.λπ.), το κόστος επεξεργασίας τους (κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, χρήση βιολογικών δεικτών κ.λπ.), οι συναφείς προς τις εργασίες αυτές δαπάνες (κόστος πλύσης και απολύμανσης μεταφορικών μέσων και δευτερογενών περιεκτών κ.λπ.), το κόστος τελικής διάθεσης των αποβλήτων, η διάθεση και ανανέωση των απαιτούμενων μέσων ατομικής προστασίας για το προσωπικό, η επιβάρυνση με το συναφές διοικητικό και λειτουργικό κόστος της επιχείρησης κ.λπ. Τούτο, ενόψει μάλιστα και του ότι η αμοιβή του αναδόχου καταβάλλεται μετά από τμηματικές παραλαβές των συμβατικών εργασιών από την αρμόδια Επιτροπή και την πιστοποίηση της καλής εκτέλεσης της σύμβασης, και επομένως απαιτείται η παρέλευση σημαντικού χρονικού διαστήματος μέχρι την πληρωμή, στη διάρκεια του οποίου ο ανάδοχος πρέπει να διαθέτει τα απαιτούμενα οικονομικά μέσα για την κάλυψη του κόστους παροχής των

υπηρεσιών του. Εκτός αυτού, κατά την κοινή πείρα, αποτελεί συχνό φαινόμενο κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών (και μάλιστα των δημοσίων νοσηλευτικών ιδρυμάτων) η καθυστέρηση στην αποπληρωμή των τιμολογημένων υπηρεσιών του αναδόχου, ενδεχομένως και για αρκετούς μήνες, για λόγους όπως ανεπαρκείς ταμειακές εισροές της Αναθέτουσας Αρχής, εξάντληση της διαθέσιμης πίστωσης, διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης του προϋπολογισμού κ.λπ. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση εκτέλεσης έργων μεγάλου οικονομικού αντικειμένου, όπως το προ κείμενο, είναι επιβεβλημένο να διαθέτει ο ανάδοχος επαρκή οικονομική και χρηματοοικονομική δυνατότητα, ώστε να είναι σε θέση να εκτελέσει απρόσκοπτα τη σύμβαση. τόσο στη διάρκεια του εύλογου χρόνου που μεσολαβεί από την έναρξη παροχής της υπηρεσίας εντός της χρονικής περιόδου τιμολόγησης των υπηρεσιών (μήνα, διμήνου κ.λπ. κατά περίπτωση) μέχρι την εξόφληση του τιμολογίου του, όσο και στο ενδεχόμενο μη τακτικών ή εμπρόθεσμων αποπληρωμών των τιμολογημένων υπηρεσιών του, οι οποίες μπορεί να οφείλονται και σε λόγους ανεξάρτητους της βούλησης της αναθέτουσας Αρχής. Προσλαμβάνει, λοιπόν, ιδιαίτερη σημασία η δυνατότητα του αναδόχου, είτε μέσω δικών του ταμειακών διαθεσίμων είτε με χρήση και της πιστοληπτικής του ικανότητας, να συνεχίζει την παροχή των υπηρεσιών του προς το Νοσοκομείο, χωρίς καμία έκπτωση από πλευράς ποιότητας και ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του χρόνου αποπληρωμής των τιμολογίων του. Εξάλλου, όπως είναι προφανές, ο ανάδοχος θα πρέπει εκ παραλλήλου να είναι σε θέση να εκπληρώνει τις μηνιαίες τακτικές φορολογικές του υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., ο οποίος, με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, είναι της τάξης των 10.500,00 ευρώ - 11.000,00 ευρώ μηνιαίως) καθώς και τις υποχρεώσεις του που αφορούν την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, ώστε να παραμένει ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις αυτές, ως συνδεδεμένες με την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας. Καθίσταται, συνεπώς, πρόδηλο ότι κατά την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, ο ανάδοχος πρόκειται να βαρύνεται με ιδιαίτερα υψηλές δαπάνες, γεγονός που επαυξάνει, αντιστοίχως, το επίπεδο της οικονομικής και χρηματοοικονομικής του επάρκειας, ώστε να μπορεί να αντεπεξέλθει στις

απαιτήσεις του έργου, το στοιχείο δε αυτό πρέπει, προδήλως, να λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων, προκειμένου να κριθούν κατάλληλοι για την ανάληψη της σύμβασης. Στα ανωτέρω πρέπει επίσης να συνυπολογιστούν και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αποζημιώσεων που μπορεί να ανακύψουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης. έναντι των οποίων, επίσης, πρέπει να υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη αστικής επαγγελματικής ευθύνης του αναδόχου. Συνεπώς, η παράλειψη της αναθέτουσας Αρχής να περιλάβει μεταξύ των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και αυτό της οικονομικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας των υποψηφίων και, συνακόλουθα, να ορίσει τα ειδικότερα στοιχεία που σχετίζονται με την εκπλήρωση του εν λόγω κριτηρίου, τελεί σε προφανή δυσαναλογία προς το αντικείμενο και τη σπουδαιότητα της υπό ανάθεση σύμβασης, μη δυνάμενη να αιτιολογηθεί, ενόψει αυτών, ενώ συνάμα αντιβαίνει τη διέπουσα τους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή του πλήρους, υγιούς και ελεύθερου διαγωνισμού, καθώς και τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των διαγωνιζομένων, καθώς επιτρέπει τη συμμετοχή σε αφερέγγυων και αναξιόπιστων οικονομικών φορέων, έναντι ικανών και αξιόπιστων επιχειρήσεων, όπως η δική μας, αλλά και παρέχει στην αναθέτουσας Αρχή περιθώριο αυθαίρετων κρίσεων κατά τον έλεγχο της καταλληλότητας των διαγωνιζομένων. Από την άλλη πλευρά, η έλλειψη στοιχειώδους διασφάλισης ως προς τα οικονομικά και χρηματοοικονομικά μέσα που θα έχει στη διάθεσή του ο ανάδοχος, καθιστά ορατό τον κίνδυνο αδυναμίας εκτέλεσης του έργου, ακόμη και σε περιπτώσεις που δεν εκφεύγουν των αναμενόμενων επιχειρηματικών κινδύνων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος, όπως καθυστέρησης αποπληρωμής των τιμολογημένων υπηρεσιών, ταμειακής δυσχέρειας της αναθέτουσας Αρχής κ.λπ».

25. Επειδή, στη συνέχεια προβάλλεται από την προσφεύγουσα ότι «εν προκειμένω, ως προς ό,τι αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων, η αναθέτουσα Αρχή έχει θεσπίσει εντελώς ελλιπή - και επομένως απρόσφορα - κριτήρια επιλογής, καθώς τα μόνα που απαιτείται να διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι, είναι «α) ... άδεια συλλογής και μεταφοράς των EAAM, των MEA και AEA εκτός ΥΜ, από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του

ΥΠΕΚΑ, β)... άδεια επεξεργασίας ή αντίστοιχης σύμβασης σε ισχύ για την επεξεργασία των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ με τον φορέα λειτουργίας κατάλληλα αδειοδοτημένης εγκατάστασης αποστείρωσης και αποτέφρωσης, και γ)... οχήματα μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ, τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παράρτημα 1, κεφάλαιο 2, παράγραφος 2.2.4 του ΦΕΚ1537/8-5-2012». Ανεξαρτήτως του γεγονότος οι Ζητούμενες άδειες συλλογής - μεταφοράς και επεξεργασίας Ε.Α.Υ.Μ. αντιστοιχούν στο κατά άρθρο 75 παρ. 2 του ν . 4412/2016 κριτήριο της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, και επομένως το μόνο αμιγές στοιχείο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας (και αυτό μη ορθώς διατυπωμένο, όπως στη συνέχεια εκθέτουμε), είναι η ύπαρξη οχημάτων μεταφοράς των αποβλήτων, πάντως, τα εν λόγω στοιχεία συνιστούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις (ήτοι τα τυπικά προσόντα) για την εν γένει άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, χωρίς όμως σε καμία περίπτωση να μπορούν να αποτελέσουν αντικειμενικά και πρόσφορα κριτήρια αξιολόγησης της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων, προκειμένου να αναλάβουν την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, αν ληφθούν υπόψη το μέγεθος του Φυσικού της αντικειμένου, η σπουδαιότητά της και οι ειδικότερες τεχνικές απαιτήσεις της. Πιο συγκεκριμένα, από μόνη την κατοχή άδειας συλλογής και μεταφοράς Ε.Α.Υ.Μ. (Ε.Α.Α.Μ., Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α.) εκ μέρους ενός συμμετέχοντος, δεν αποδεικνύεται αυτομάτως η τεχνική και επαγγελματική του ικανότητα αυτού να αναλάβει την προκειμένη σύμβαση. Επιπλέον δε, μόνη η απαίτηση της κατοχής της εν λόγω άδειας, δε μπορεί να συμβάλει στον προσδιορισμό των πραγματικών τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων των προσφερόντων με βάση τις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου, και μάλιστα επί τη βάση μετρήσιμων, επαληθεύσιμων και συγκρίσιμων ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων. Τα ανωτέρω ισχύουν και ως προς την απαίτηση ύπαρξης άδειας επεξεργασίας ή ισχύουσας σύμβασης συνεργασίας του συμμετέχοντος, με ορισμένο φορέα λειτουργίας εγκατάστασης επεξεργασίας αποβλήτων. Τούτο, διότι η άδεια λειτουργίας αφ' εαυτής αποτελεί απλώς την προϋπόθεση (ήτοι το τυπικό προσόν) για τη δυνατότητα επεξεργασίας αποβλήτων, πλην όμως, όπως και η άδεια συλλογής - μεταφοράς,

δε μπορεί να αποδείξει το πραγματικό επίπεδο των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων των προσφερόντων με βάση τις ιδιαίτερα υψηλές απαιτήσεις της συγκεκριμένης σύμβασης, και μάλιστα με τη χρήση μετρήσιμων, επαληθεύσιμων και συγκρίσιμων ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων. Τέλος, όσον αφορά την κατοχή οχημάτων μεταφοράς αποβλήτων, η αναθέτουσα Αρχή αρκέστηκε σε μια όλως αόριστη αναφορά, δίχως να προσδιορίζει περαιτέρω ούτε τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό, αλλά ούτε και τη δυναμικότητα/χωρητικότητα ή το μέγεθος αυτών. Πράγματι το γεγονός και μόνον ότι κάποιος οικονομικός φορέας μπορεί να διαθέτει άδεια συλλογής - μεταφοράς ή/και επεξεργασίας Ε.Α.Υ.Μ. (ή, άλλως, σύμβαση συνεργασίας με εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων) και ένα ή δύο οχήματα μεταφοράς αποβλήτων, δεν αποτελεί επ' ουδενί στοιχείο επαρκές, πρόσφορο και κατάλληλο, με βάση τα χαρακτηριστικά της προκείμενης σύμβασης, για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας του αναδόχου να φέρει εις πέρας επιτυχώς το έργο της διαχείρισης των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων του ..., ήτοι Νοσοκομείου δυναμικότητας 730 κλινών περίπου, που συγκαταλέγεται στα μεγαλύτερα της χώρας. Προς επίρρωση των ανωτέρω, πρέπει να αναφερθεί ότι πολλές μικρές, παλαιότερες η νεοσύστατες εταιρίες συλλογής και μεταφοράς Ε.Α.Υ.Μ., οι οποίες εξυπηρετούν μικρές Υγειονομικές Μονάδες όπως ιδιωτικά ιατρεία, μικροβιολογικά εργαστήρια, οδοντιατρεία ή Κέντρα Υγείας, με βάση την κατάστρωση των όρων της διακήρυξης, πληρούν το σύνολο των τιθέμενων από αυτή απαιτήσεων από πλευράς τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. Ωστόσο, οι εν λόγω εταιρίες ουδεμία εμπειρία διαθέτουν στη διαχείριση αποβλήτων μεγάλων Νοσοκομειακών μονάδων, η οποία απαιτεί αυξημένο (και μάλιστα αποδεικνυόμενο προσηκόντως) επίπεδο επιχειρηματικής οργάνωσης, διαθεσιμότητας ανθρώπινων και υλικών πόρων, τεχνικής ικανότητας και εξειδίκευσης. Από την άλλη πλευρά, ακόμη και το ένα ή τα λίγα οχήματα που μπορεί να διαθέτουν τέτοιες εταιρίες είναι κατά κανόνα πολύ μικρά, με αποτέλεσμα να μπορούν μεν να μεταφέρουν τις ελάχιστες ποσότητες αποβλήτων που παράγονται από μικρές Υγειονομικές Μονάδες (της τάξεως των 1 ή 2 χαρτοκυτίων των 60 λίτρων ανά μήνα), αλλά να είναι απολύτως

ακατάλληλα για τη μεταφορά του ιδιαίτερα αυξημένου όγκου των αποβλήτων μεγάλων Νοσοκομειακών Μονάδων, όπως το ... Κατά συνέπεια, τα απολύτως ελλιπή κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων αναδοχών που έχουν οριστεί από τη αναθέτουσα Αρχή, επιτρέπουν τη συμμετοχή όλων ανεξαιρέτως των επιχειρήσεων του κλάδου, περιλαμβανόμενων και εκείνων που αντικειμενικά δεν δύνανται να αναλάβουν την εκτέλεση ενός τόσο μεγάλου. σύνθετου και τεχνικώς απαιτητικού έργου όπως το προκείμενο. Με τον τρόπο αυτό, όμως, δεν διασφαλίζεται ο έλεγχος της καταλληλότητας των υποψηφίων με βάση σαφώς προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία να τελούν σε αναλογία προς το μέγεθος, τη σπουδαιότητα και τα σύνθετα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου, δηλαδή κατά τρόπο που τελεί σε συμφωνία προς τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του υγιούς και πραγματικού ανταγωνισμού, ενώ, από την άλλη πλευρά, παρέχεται ευρύ πεδίο εκφοράς αυθαίρετων κρίσεων από μέρους της αναθέτουσας Αρχής κατά τον έλεγχο και αξιολόγηση της ικανότητας των υποψηφίων να υλοποιήσουν με επιτυχία τη σύμβαση. Εκτός αυτού όμως, και κατ' αντιστοιχία προς τα προαναφερθέντα, η αναθέτουσα Αρχή έχει περιορίσει αδικαιολόγητα και τα μέσα απόδειξης των τεχνικών ικανοτήτων των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, όπως αυτά ορίζονται κατ' αρχήν με το άρθρο 80 παρ. 5, σε συνδυασμό και με το Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016, αφού στην παρ. 2.2.7.2 («Αποδεικτικά μέσα») της πληττόμενης Διακήρυξης ορίζεται κατά το μέρος αυτό ότι «...B.3. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: 1) την άδεια συλλογής και μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, 2) την άδεια επεξεργασίας ή αντίστοιχη σύμβαση σε ισχύ για την επεξεργασία των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ με τον φορέα λειτουργίας κατάλληλα αδειοδοτημένης εγκατάστασης αποστείρωσης και αποτέφρωσης, 3) τις άδειες/πιστοποιητικά κλπ που απαιτούνται για την απόδειξη ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τα κατάλληλα οχήματα μεταφοράς». Προκειμένου να γίνει αντιληπτό ότι, και κατά το μέρος

αυτό, το Νοσοκομείο έχει κάνει κακή χρήση της διακριτικής του ευχέρειας, σημειώνουμε ότι τα μέσα απόδειξης του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016, μεταξύ των οποίων, ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της σύμβασης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει η αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 50 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, συγκαταλέγονται τα κάτωθι: α) κατάλογος ίων εργασιών αντίστοιχων συμβάσεων υπηρεσιών συλλογής - μεταφοράς, επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων επεξεργασίας Ε.Α.Α.Μ., Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α. που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία (και μάλιστα όμοιας διάρκειας προς την υπό ανάθεση) για Νοσοκομεία δυναμικότητας αντίστοιχης προς το ... (άλλως, για Νοσοκομεία μεγάλης δυναμικότητας, από τα οποία μπορεί να αντληθεί αντίστοιχη εμπειρία), συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σχετικών εργασιών, β) κατάλογος των κυριότερων συμβάσεων υπηρεσιών συλλογής - μεταφοράς, επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων επεξεργασίας Ε.Α.Α.Μ., Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α. που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία (και μάλιστα όμοιας διάρκειας προς την υπό ανάθεση) για Νοσοκομεία δυναμικότητας αντίστοιχης προς το ... (άλλως, για Νοσοκομεία μεγάλης δυναμικότητας, από τα οποία μπορεί να αντληθεί αντίστοιχη εμπειρία), με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη, δ) αναφορά του διαθέσιμου τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών, είτε ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας, ε) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο οικονομικός φορέας για την εξασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών της επιχείρησής του, στ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ζ) δήλωση στην οποία αναφέρονται το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του παρόχου υπηρεσιών και ο αριθμός των στελεχών της επιχείρησής του κατά τα τελευταία τρία έτη, η) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο πάροχος υπηρεσιών για την εκτέλεση της σύμβασης, θ) αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να

αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας Ενόψει, λοιπόν, όσων προαναφέρθηκαν, καθίσταται πρόδηλο ότι τα οριζόμενα στη διακήρυξη μέσα απόδειξης δεν είναι πρόσφορα να τεκμηριώσουν την τεχνική επάρκεια και ικανότητα του προσφέροντος να εκτελέσει την προκηρυχθείσα σύμβαση. αφού η συναίρεση αυτών στα στοιχεία - και μόνον - που απλώς επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να δηλώνει ότι ασκεί εργασίες διαχείρισης Ε.Α.Υ.Μ., δεν παρέχει κατάλληλα εχέγγυα για τη δυνατότητα εκτέλεσης του έργου από μέρος του υποψηφίου αναδόχου. Αντιθέτως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ορίσει πρόσφορα, επαρκή και επαληθεύσιμα στοιχεία για την αξιολόγηση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζομένων, σε συσχέτιση με το μέγεθος, τις απαιτήσεις και τα ειδικά χαρακτηριστικά του υπό ανάθεση έργου, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διαφανής και ισότιμη μεταχείριση των διαγωνιζομένων και η δυνατότητα επιλογής αναδόχου που αποδεδειγμένα διαθέτει τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την κάλυψη των αναγκών του Νοσοκομείου από πλευράς διαχείρισης των επικινδύνων αποβλήτων του.».

26. Επειδή, συνεχίζει η προσφεύγουσα «Εν προκειμένω, οι τεχνικές προδιαγραφές της προσβαλλόμενης διακήρυξης (σελ. 35 επ.) αναφέρονται σε τρεις κατηγορίες αποβλήτων και δύο μεθόδους επεξεργασίας. Η πρώτη μέθοδος επεξεργασίας, με αποστείρωση, αφορά τα Ε.Α.Α.Μ., ενώ η δεύτερη μέθοδος επεξεργασίας, με αποτέφρωση, αφορά τα Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α. Όσον αφορά, ειδικότερα, τις τεχνικές προδιαγραφές για την «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΑΑΜ», παρότι φαίνεται ότι αυτές καταλαμβάνουν δύο (2) σχεδόν σελίδες (σελ. 36 και 37) από τις πέντε συνολικά που αφορούν γενικά τις τεχνικές απαιτήσεις της σύμβασης, μόνον μία (1) προδιαγραφή σχετίζεται στην πραγματικότητα με το αντικείμενο της «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΑΑΜ». Αντιθέτως, όλες οι υπόλοιπες αποτελούν τεχνικές προδιαγραφές που δεν σχετίζονται με την «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΑΑΜ», αλλά με την συλλογή και μεταφορά των εν λόγω αποβλήτων. Ειδικότερα, ως μόνες τεχνικές προδιαγραφές που αφορούν την «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΑΑΜ», εντοπίζονται οι ακόλουθες δύο συνοπτικές, αόριστες και γενικές αναφορές: «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΑΑΜ. Για την επεξεργασία των ΕΑΑΜ εφαρμόζεται η μέθοδος της αποστείρωσης. Το πλαίσιο συνεργασίας με την ανάδοχο Εταιρία... θα είναι

το ακόλουθο: 1.... 2.... 11. Ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει τα ΕΑΑΜ, στην κατάλληλη και προσυμφωνημένη εγκατάσταση επεξεργασίας ΕΑΑΜ». 3. Από τα προαναφερθέντα γίνεται αντιληπτό ότι, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη, κατά πρόδηλη παράβαση των ανωτέρω παρατεθεισών διατάξεων του Ν. 4412/2016, ουδεμία τεχνική προδιαγραφή περιέχει αναφορικά με τον προσδιορισμό των απαραίτητων χαρακτηριστικών των υπηρεσιών επεξεργασίας (αποστείρωσης) των Ε.Α.Α.Μ. τον τρόπο εκτέλεσης της, επεξεργασίας, τους ελέγχους που πρέπει να διεξάγονται με μόνο τη διαδικασία της αποστείρωσης και τη διασφάλιση της ποιότητας της επεξεργασίας στην προτεινόμενη από κάθε συμμετέχοντα εγκατάσταση. Επιπρόσθετα, δεν ορίζονται για την επεξεργασία των Ε.Α.Α.Μ. (όπως άλλωστε και για την επεξεργασία των Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α.) οι επιθυμητές επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, καθώς και τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, ή οι παράμετροι της χρησιμοποιούμενης μεθόδου από την προτεινόμενη εγκατάσταση επεξεργασίας, αλλά ούτε και ζητείται η κατάθεση στοιχείων σχετικά με τη δυναμικότητα και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης εφεδρικής μονάδας για την επεξεργασία αποστείρωσης των Ε.Α.Α.Μ. Τα ανωτέρω στοιχεία, ωστόσο, είναι απολύτως αναγκαία για την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών, λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερα μεγάλου όγκου των αποβλήτων του Νοσοκομείου (270.000.00 Kg ετησίως) για την ασφαλή και αποτελεσματική επεξεργασία των οποίων απαιτείται όχι μόνον η διάθεση μονάδας κατάλληλης δυναμικότητας, αλλά και η ύπαρξη εφεδρικής αρνάδας, ώστε να διασφαλίζεται ότι, σε περίπτωση διακοπής για οποιοδήποτε λόγο της λειτουργίας της προτεινόμενης μονάδας (Βλάβη, ανανΚαλες εργασίες συντήρησης κλπ.) δεν θα προκαλείται κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον λόγω της συσσώρευσης των μολυσματικών αποβλήτων του Νοσοκομείου. Ενόψει, λοιπόν, των ανωτέρω ελλείψεων της Διακήρυξης, και δοθέντος ότι, εξαιτίας αυτών, δεν καθίσταται δυνατή η προσήκουσα τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, είναι υπαρκτό το ενδεχόμενο να ανατεθεί το έργο σε ανάδοχο που διαθέτει μονάδα επεξεργασίας που λειτουργεί «οριακά», εκτελώντας ταυτόχρονα (όπως είναι το σύνηθες) και άλλες συμβάσεις, με αυξημένο συνεπώς τον κίνδυνο να αποδειχθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης ότι

αυτός δε δύναται να ανταποκριθεί επαρκώς στις ανάγκες της αναθέτουσας Αρχής. Περαιτέρω, εφόσον δεν ζητείται (και συνεπώς δεν αξιολογείται) η ύπαρξη εφεδρικής εγκατάστασης επεξεργασίας, αλλά ούτε και ζητείται να αναφερθούν τα μέτρα που εφαρμόζει ο υποψήφιος ανάδοχος για τις περιπτώσεις διακοπής της λειτουργίας της μονάδας (π.χ. λόγω βλάβης στον εξοπλισμό επεξεργασίας, εργασίες τακτικής συντήρησης κ.λπ.), ελλοχεύει ο κίνδυνος να μην διαθέτει η προτεινόμενη εγκατάσταση επαρκείς δυνατότητες αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών, με συνέπεια να τίθεται σε κίνδυνο η ομαλή και ασφαλής εκτέλεση της σύμβασης, αλλά και η ίδια η εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου. Εξάλλου, εκτός των ανωτέρω, η αναθέτουσα Αρχή παρέλειψε να περιλάβει, ως όφειλε, αναγκαίες τεχνικές απαιτήσεις αναφορικά με την τήρηση εκ μέρους των υποψηφίων αναδοχών ορισμένων εθνικών προτύπων σχετικά με τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο επεξεργασίας των Ε.Α.Α.Μ., αλλά και γενικότερα τη λειτουργία της προτεινόμενης εγκατάστασης αποστείρωσης, τα οποία διασφαλίζουν την καταλληλότητα της μονάδας και της χρησιμοποιούμενης μεθόδου επεξεργασίας από πλευράς προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ισχύουσα Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 146163/2012 «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων» (Φ.Ε.Κ. Β' 1537/8-5-2012), έχει προβλεφθεί η υποχρεωτική τήρηση εθνικών προτύπων που αφορούν (α) τη μεθοδολογία της επεξεργασίας αποστείρωσης (π.χ. Πρότυπα ΕΛΟΤ 12740/00 και ΕΛΟΤ 12347/98), τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αποστείρωσης (π.χ. Πρότυπο ΕΛΟΤ 11138/07) και (γ) τη μεθοδολογία απολύμανσης και υγιεινής των μέσων μεταφοράς και αποθήκευσης των αποβλήτων (π.χ. Πρότυπα ΕΛΟΤ EN 1275-99 και ΕΛΟΤ EN 1276-98). Παρά ταύτα, εν προκειμένω δεν έχει προβλεφθεί με τις τεχνικές προδιαγραφές της προσβαλλόμενης Διακήρυξης και δεν έχει τεθεί ως βασική προϋπόθεση απόδειξης της καταλληλότητας της μεθοδολογίας και του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί από την προτεινόμενη εγκατάσταση επεξεργασίας αποστείρωσης για την εκτέλεση της σύμβασης η τήρηση των πιο πάνω προτύπων. Εκτός αυτού, παρά τον υψηλό βαθμό επικινδυνότητας του Φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, δεν περιέχεται καμία απολύτως απαίτηση

via την κατοχή από τον ανάδοχο και την προτεινόμενη από αυτόν αρνάδα επεξεργασίας βασικών πιστοποιητικών, όπως πιστοποίησης ποιότητας κατά ISO 9001, ορθής Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001 ή Ασφάλειας και Υγιεινής στην Εργασία κατά ISO 45001. Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι η αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ορίσει επαρκείς και αναλυτικές τεχνικές προδιαγραφές για την απόδειξη της τεχνικής επάρκειας, και της καταλληλότητας της προτεινόμενης εγκατάστασης αποστείρωσης E.A.A.M., ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί, με αντικειμενικά και μετρήσιμα στοιχεία, αν είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες του Νοσοκομείου. Η έλλειψη αυτή, ωστόσο, η οποία «Φορά το ουσιαδότερο τμήμα τικ όλης διαδικασίας διαχείρισης των μολυσματικών αποβλήτων, δεν επιτρέπει καμία ουσιαστική αξιολόγηση της μονάδας επεξεργασίας και της εφαρμοζόμενης μεθόδου αποστείρωσης, και, κατ' επέκταση, του βαθμού ανταπόκρισης της τεχνικής προσφοράς στις ανάγκες του Νοσοκομείου. Κατ' επέκταση, αυτό έχει ως συνέπεια να μην υφίσταται και' ουσίαν πεδίο τεχνικής αξιολόγησης και σύγκριση των προσφορών ως προς την επεξεργασία των αποβλήτων με βάση συγκεκριμένες και προκαθορισμένες προδιαγραφές, όπως επιβάλλουν οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού, ενώ, από την άλλη πλευρά, παρέχεται ευρύ περιθώριο στην αναθέτουσα Αρχή να την διατύπωση αυθαίρετων κρίσεων ως προς την τεχνική καταλληλότητα των προσφορών. Υπό τα δεδομένα αυτά, είναι επίσης προφανές πως η κατά τα ανωτέρω γενικόλογη πρόβλεψη ότι «11. Ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει τα EAAM, στην κατάλληλη και προσυμφωνημένη εγκατάσταση επεξεργασίας EAAM», δεν μπορεί να θεωρηθεί επ' ουδενί ότι περιγράφει επαρκώς ορισμένη υποχρέωση του υποψηφίου αναδόχου να καταθέσει συγκεκριμένα στοιχεία, δικαιολογητικά ή πιστοποιήσεις προς τεκμηρίωση της καταλληλότητας της προτεινόμενης εγκατάστασης αποστείρωσης των E.A.A.M. Από την άλλη πλευρά η αόριστη αναφορά σε «κατάλληλη» εγκατάσταση, πλην όμως χωρίς καμία επαλήθευση της «καταλληλότητας» της εγκατάστασης, επιτρέπει την χωρίς έλεγχο συμμετοχή όλων αδιακρίτως των μονάδων επεξεργασίας αποστείρωσης, χωρίς καμία ουσιαστική έρευνα ως προς τη δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες

της προκειμένης σύμβασης. Μία επίσης ουσιώδης έλλειψη των τεχνικών προδιαγραφών της πληττόμενης Διακήρυξης αποτελεί και το γεγονός ότι, τόσο ως προς την επεξεργασία των Ε.Α.Α.Μ., όσο και ως προς την επεξεργασία των Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α., δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια η επιθυμητή ή έστω, η ελάχιστη αποδεκτή συχνότητα αποκομιδής των αποβλήτων, παρότι αυτή συναρτάται με τον όγκο των παραγόμενων αποβλήτων, ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας του Νοσοκομείου (πχ γενική εφημερία, πραγματοποίηση των κύριων ιατρικών πράξεων μόνο κατά το τακτικό ωράριο, λειτουργία σε Κυριακές και αργίες κ.λπ.), και επομένως πρέπει να είναι γνωστή στον ανάδοχο, ώστε να διαμορφώσει κατάλληλα της προσφορά του. Συγκεκριμένα, τόσο στο σημείο 5 των τεχνικών προδιαγραφών που αφορούν για την επεξεργασία των Ε.Α.Α.Μ., όσο και στο σημείο 8 των προδιαγραφών σχετικά με την επεξεργασία των Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α., η αναθέτουσα Αρχή έχει περιοριστεί αδικαιολόγητα στην άοριστη αναφορά ότι «Η Εταιρεία υποχρεούται να προσέρχεται σύμφωνα με το εβδομαδιαίο πρόγραμμα που θα ορίσει η αρμόδια υπηρεσία του Νοσοκομείου...». Με την ασαφή αυτή αναφορά, όμως, δεν προσδιορίζεται, έστω και κατ' εκτίμηση, ορισμένη συχνότητα παραλαβής των αποβλήτων, ώστε να ληφθεί υπόψη τον υποψήφιο ανάδοχο κατά τη σύνταξη της προσφοράς. Ωστόσο, όπως είναι ευνόητο, η προσφερόμενη τιμή συναρτάται ουσιωδώς με τη συχνότητα αποκομιδής των αποβλήτων, διότι ανάλογα με αυτήν, διαφοροποιείται και το κόστος μεταφοράς των αποβλήτων προς τη μονάδα επεξεργασίας και εν συνεχεία, μετά την επεξεργασία τους, προς τον αδειοδοτημένο χώρο τελικής διάθεσης, και επομένως το στοιχείο αυτό επηρεάζει το συνολικό κόστος εκτέλεσης της σύμβασης. το οποίο πρέπει να λάβει υπόψη του ο προσφέρων. Από την άλλη πλευρά, επειδή ακριβώς δεν ορίζεται συγκεκριμένο πρόγραμμα αποκομιδής των αποβλήτων, είναι αναπόφευκτο ότι οι υποψήφιοι θα στηρίξουν τις εκτιμήσεις του σε υποθετικές παραδοχές, με βάση εντελώς διαφοροποιημένα προγράμματα αποκομιδής των αποβλήτων, γεγονός το οποίο οδηγεί σε αδυναμία αξιολόγησης επί ίσοις όροις των υποβαλλόμενων οικονομικών προσφορών. Τούτο, διότι ο υποψήφιος ανάδοχος που κρίνει ότι πρέπει να υπολογίσει μεγαλύτερη συχνότητα αποκομιδής των Ε.Α.Α.Μ., Μ.Ε.Α.

και Α.Ε.Α., λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του Νοσοκομείου και τον όγκο των παραγόμενων αποβλήτων, περιέρχεται σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τον υποψήφιο ο οποίος, ελλείψει ειδικότερης απαίτησης της διακήρυξης και προκειμένου να μειοδοτήσει, υπολογίζει πιο αραιή χρονικά αποκομιδή των αποβλήτων. Εκτός αυτού, ο εκ των υστέρων καθορισμός της συχνότητας προσέλευσης του αναδόχου «σύμφωνα με το εβδομαδιαίο πρόγραμμα που θα ορίσει η αρμόδια υπηρεσία του Νοσοκομείου», όπως προβλέπεται στη διακήρυξη, τελεί σε πλήρη αντίθεση προς την αργή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων αφενός διότι δεν είναι εξ αρχής γνωστό σημαντικό στοιχείο κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, και αφετέρου διότι ο εκ των υστέρων καθορισμός της συχνότητας αποκομιδής εμπεριέχει τον προφανή κίνδυνο αυθαιρεσίας από μέρους της αναθέτουσας Αρχής και ουσιώδους μεταβολής των οικονομικών δεδομένων της σύμβασης, κατά τρόπο που διαταράσσει τη συμβατική ισορροπία. Κατά συνέπεια, η κατά τα ανωτέρω ασαφής και αόριστη προδιαγραφή δεν επιτρέπει τη σύνταξη άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους οικονομικών προσφορών, επί τη βάση προκαθορισμένων και συγκεκριμένων τεχνικών απαιτήσεων. Επιπροσθέτως, σε αμφότερες τις ενότητες των τεχνικών προδιαγραφών που αφορούν τόσο την επεξεργασία των Ε.Α.Α.Μ. όσο και των Μ.Ε.Α. και Α.Ε.Α., δεν αναφέρεται ο τρόπος συσκευασίας των αποβλήτων. Λόγω της παράλειψης ρητής και ειδικής αναφοράς στις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης, θεωρείται ευλόγως ότι η συσκευασία των αποβλήτων ότι θα εκτελείται με τη χρήση υλικών και από το προσωπικό του Νοσοκομείου. Πλην όμως, ο καθορισμός του τρόπου και των υλικών συσκευασίας των αποβλήτων επηρεάζει ουσιωδώς τις τεχνικές και οικονομικές εκτιμήσεις του υποψηφίου αναδόχου, διότι ανάλογα με τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν [πλαστικοί σάκοι, χαρτοκουτιά (hospital boxes)], και λόγω του διαφορετικού τους όγκου, μεταβάλλονται σε σημαντικό βαθμό και οι απαιτήσεις από πλευράς χωρητικότητας των οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά τους. Εξάλλου, όσον αφορά, ειδικότερα, τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης για την «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΑΑΜ» αναφέρεται αόριστα ότι «δ. Η Εταιρεία υποχρεούται να παρέχει πιστοποιημένους

κίτρινους κάδους (δευτερογενής περιέκτες) μεγάλης χωρητικότητας για την προσωρινή αποθήκευση των ΕΑΑΜ εντός του ψυκτικού θαλάμου του νοσοκομείου, για την ασφαλή αποκομιδή τους, εφόσον αιτηθεί». Προβλέπεται, συνεπώς, ως απλό ενδεχόμενο, το Νοσοκομείο να παράσχει για τη συσκευασία των Ε.Α.Α.Μ. μόνο πλαστικούς σάκους ως πρωτογενείς περιέκτες, και επομένως στην περίπτωση αυτήν ο ανάδοχος θα πρέπει διαθέσει αντίστοιχους επαναχρησιμοποιούμενους δευτερογενείς περιέκτες. Πλην όμως, ο εν λόγω όρος της διακήρυξης θέτει υπό αίρεση («εφόσον αιτηθεί») ακόμη και αυτή την απαίτηση, με συνέπεια να καθίσταται άδηλος ο τρόπος συσκευασίας των Ε.Α.Α.Μ.. με βάση τον οποίο ο ανάδοχος θα πρέπει να διαμορφώσει την προσφορά του από πλευράς διάθεσης των αναγκαίων μέσων συλλογής και μεταφοράς. Κατά τα κοινώς γνωστά, υπάρχουν δυο κύριοι τρόποι συσκευασίας των στερεών Ε.Α.Α.Μ., καθένας εκ των οποίων επηρεάζει τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς. Ο ένας τρόπος συσκευασίας των αποβλήτων είναι η χρήση αναλωσίμων χαρτοκυτίων (hospital boxes) που αποτελούν πρωτογενείς και δευτερογενείς περιέκτες μιας χρήσεως και διατίθενται από το Νοσοκομείο. Ο άλλος τρόπος είναι η χρήση μόνο πλαστικών σάκων πρωτογενούς συσκευασίας των αποβλήτων από το Νοσοκομείο και η διάθεση των δευτερογενών επαναχρησιμοποιούμενων περιεκτών (ειδικών κάδων) από τον ανάδοχο, οι οποίοι θα πρέπει να πλένονται και να απολυμαίνονται μετά από κάθε χρήση αλλά και να αντικαθίσταται τακτικά λόγω φθορών ή/και βλαβών, συνεπεία της συνεχούς χρήσης τους. Στην πρώτη περίπτωση, ο ανάδοχος δεν διαθέτει περιέκτες για την εκτέλεση του έργου, ενώ στη δεύτερη πρέπει να προμηθεύει τους δευτερογενείς περιέκτες (κάδους), να τους συντηρεί και να τους αναπληρώνει. Κατά συνέπεια, ανάλογα με τον τρόπο συσκευασίας που θα επιλέξει το Νοσοκομείο μεταβάλλεται και το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων και ακολούθως η προσφερόμενη οικονομική προσφορά του υποψηφίου αναδόχου. Πρέπει λοιπόν και για το λόγο αυτό να προσδιορίζεται εξ αρχής με απόλυτη σαφήνεια στη Διακήρυξη ο τρόπος συσκευασίας που επιλέγει το Νοσοκομείο. Γίνεται, συνεπώς, κατανοητό ότι ενόψει της ασαφούς διατύπωσης των ανωτέρω όρων της Διακήρυξης, καθίσταται αντικειμενικά αδύνατο να υποβληθούν άρτιες

και συγκρίσιμες μεταξύ τους προσφορές. Επιπρόσθετα, δοθέντος ότι με τη Διακήρυξη δεν προσδιορίζεται ρητώς συγκεκριμένος τρόπος συσκευασίας των αποβλήτων, είναι προφανές ότι ο τρόπος συσκευασίας μπορεί να μεταβάλλεται στη διάρκεια της σύμβασης ανάλογα με τις εκάστοτε επιλογές και προτιμήσεις της αναθέτουσας Αρχής, κατά παράβαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, και να τροποποιούνται μονομερώς οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης. Τέλος, στο σημείο υπ' αριθ. 8 των τεχνικών προδιαγραφών για την «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΑΑΜ», καθώς και στο αντίστοιχο σημείο υπ' αριθ. 5 των τεχνικών προδιαγραφών για την «ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΑ-ΑΕΑ» προβλέπεται αορίστως ότι: «Στις υποχρεώσεις της εταιρείας διαχείρισης των μολυσματικών απορριμμάτων θα είναι ο καθαρισμός και η απολύμανση του ψυκτικού θαλάμου μετά από κάθε απομάκρυνση βάσει των κανόνων υγιεινής, για να είναι σε άριστη κατάσταση. Επίσης, θα πρέπει να πλένεται και να καθαρίζεται ο περιβάλλον χώρος του ψυκτικού θαλάμου μετά από κάθε επίσκεψη. Σχετικές οδηγίες θα δοθούν από την Επιτροπή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων με την υπογραφή της Σύμβασης Με την όλως γενική και αόριστη διατύπωση, όμως, των πιο πάνω ταυτόσημων όρων της Διακήρυξης του διαγωνισμού, δεν προσδιορίζονται κατά τρόπο συγκεκριμένο, παρότι μάλιστα πρόκειται για εγκατάσταση εντός των χώρων του Νοσοκομείου, ούτε ο τρόπος και η μεθοδολογία, ούτε τα υλικά και τα μέσα που απαιτούνται σύμφωνα με την αναθέτουσα Αρχή (α) για τον καθαρισμό και απολύμανση του ψυκτικού θαλάμου προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων και (β) για την πλύση και καθαρισμό του περιβάλλοντος χώρου. Πλην όμως, τόσο τα κατά περίπτωση απαιτούμενα υλικά (π.χ. πιστοποιημένα απολυμαντικά, καθαριστικά υγρά κ.λπ.), όσο και τα χρησιμοποιούμενα μέσα (π.χ. νεφελοποιητής, μηχανή πλύσης κ.λπ.), καθώς και η μεθοδολογία (π.χ. χειροκίνητος καθαρισμός, μηχανικά εκτοξευόμενη απολύμανση κ.λπ.) επιφέρουν μεταβαλλόμενη οικονομική επιβάρυνση κατά την εκτέλεση της Σύμβασης. Κατά συνέπεια, εφόσον και εν προκειμένω οι οδηγίες και οι απαιτήσεις αναφορικά με τις ανωτέρω διαδικασίες που έπονται κάθε αποκομιδής (η συχνότητα της οποίας επίσης δεν καθορίστηκε εξ αρχής), θα καθοριστούν μετά την υπογραφή της Σύμβασης, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί από τους υποψηφίους αναδόχους

το κόστος αυτών, προκειμένου να διαμορφώσουν αντικειμενικά άρτιες και συγκρίσιμες μεταξύ τους προσφορές. Εξ αυτού δε του λόγου, υφίσταται και εν προκειμένω κίνδυνος άνισης και διαφοροποιημένης μεταχείρισης του αναδόχου κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, δοθέντος ότι στη Διακήρυξη δεν προσδιορίζεται εξαρχής σαφής τρόπος πλύσης, απολύμανσης και καθαρισμού του ψυκτικού θαλάμου και του περιβάλλοντος χώρου.»

27. Επειδή, με τις από 30/12/2019 με αριθμ. πρωτ. 44662/2019 απόψεις της προς την ΑΕΠΠ οι οποίες κοινοποιήθηκαν αυθημερόν στην προσφεύγουσα μέσω της λειτουργίας «επικοινωνίας του ΕΣΗΔΗΣ η αναθέτουσα υποστηρίζει τα κάτωθι: « Η προσφεύγουσα παραπονείται για το γεγονός ότι στην εν λόγω διακήρυξη δεν τέθηκαν κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ενώ παράλληλα θεωρεί ότι τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, τα οποία τέθηκαν υπό 2.2.5. δεν είναι «επαρκή». Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 75 όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Από τη διάταξη δεν προκύπτει υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να απαιτούν ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, παρά μόνο δυνατότητα θέσπισης. Εξάλλου, έχει κριθεί ότι οι διατάξεις αυτές παρέχουν ευρεία διακριτική ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές (βλ ενδεικτικά ΣΤΕ 203/2018, ΕΣ τμ VI 2402/2010 αλλά και, πάγια νομολογία ΔΕΕ). Κατά συνέπεια αποτελεί λογικό άλμα να συνάγεται από την ως άνω διάταξη και τη σχετική νομολογία, ότι η μη θέσπιση κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας αντίκειται στον νόμο. Εξάλλου και κατά την παρ. 4 του άρθρου 75 ν. 4412/2016. όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας (παρ 4 εδ.α'). Ρητά, λοιπόν και στην περίπτωση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν χωρίς να είναι υποχρεωτικό το

ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων, το οποίο πρέπει να καλύπτουν οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς. Οι ανωτέρω διατάξεις είναι σαφείς και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να συναχθεί *argumentum a contrario* από την κρατούσα νομολογία, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι ελάχιστες απαιτήσεις και τα ζητούμενα δικαιολογητικά δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Η προσφεύγουσα αλλοιώνει το πνεύμα της εθνικής και ευρωπαϊκής νομολογίας, η οποία εκκινεί ακριβώς από τον αντίθετο σημείο, δηλ από την ανάγκη τα κριτήρια επιλογής να μην περιορίζουν υπέρμετρα τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων στον διαγωνισμό. Η προσφεύγουσα επιχειρεί να ερμηνεύσει τη νομολογία, αλλά και την σχετική οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ, *contra legem*, συνάγοντας εξ αντιδιαστολής ότι αφού, σύμφωνα με τη νομολογία, τα κριτήρια επιλογής δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης, ώστε να μην περιορίζεται η συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά συνέπεια η αναθέτουσα αρχή δεν έχει δικαίωμα να μην θέσει κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Εξάλλου, και στο προοίμιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ την οποία ενσωματώνει ο ν.4412/2016 αναφέρεται ρητά ότι οι απαιτήσεις όσον αφορά την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα δεν θα πρέπει να αποτελούν αδικαιολόγητο εμπόδιο στη συμμετοχή των οικονομικών φορέων, χωρίς να αναιρείται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να μην θέσει σχετικά κριτήρια. Είναι προφανές ότι οι σχετικές αιτιάσεις της προσφεύγουσας δεν ερείδονται σε καμία διάταξη νόμου ή στα πορίσματα της επικαλούμενης νομολογίας. Είναι εξάλλου ενδιαφέρον, ότι η προσφεύγουσα προδικάζει ότι η έλλειψη κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας «αλλοιώνει και εξαλείφει τον υγιή και αθέμιτο ανταγωνισμό», προδικάζοντας ότι οι οικονομικοί φορείς που θα συμμετάσχουν στον διαγωνισμό θα είναι «αναξιόπιστοι και αφερέγγυοι» και «δεν θα διαθέτουν έστω και ελάχιστο επίπεδο επαγγελματικής και τεχνοοικονομικής ικανότητας». Οι σχετικές αιτιάσεις της προσφεύγουσας είναι αβάσιμες και διαθέτουν μεγάλο βαθμό αοριστίας και υποκειμενικότητας. Σύμφωνα με την ίδια λογική ακόμη και αν είχαν τεθεί κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, η προσφεύγουσα θα μπορούσε

να τα είχε κρίνει ανεπαρκή για το «επίπεδο» της σύμβασης. Πώς προσδιορίζονται άραγε τα «επαρκή» και «κατάλληλα» κριτήρια, τα οποία θα εξασφαλίζουν τη συμμετοχή «αξιόπιστων και φερέγγυων» οικονομικών φορέων, Τέλος, η προσφεύγουσα επικαλείται γενικές και θεωρητικές καταστάσεις για να τεκμηριώσει την ανάγκη ύπαρξης κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως «η κατά κοινή πείρα καθυστέρηση στην αποπληρωμή των τιμολογημένων υπηρεσιών» από τις αναθέτουσες αρχές ή η «εξάντληση της διαθέσιμης πίστωσης» κλπ. 1.1 Ειδικότερα ως προς τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 2.2.5. Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.5 «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται α) να διαθέτουν άδεια συλλογής και μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ, από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ. β) να διαθέτουν άδεια επεξεργασίας ή αντίστοιχη σύμβαση σε ισχύ για την επεξεργασία των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ εκτός ΥΜ με τον φορέα λειτουργίας κατάλληλα αδειοδοτημένης εγκατάστασης αποστείρωσης και αποτέφρωσης, γ) να διαθέτουν οχήματα μεταφοράς των ΕΑΑΜ, των ΜΕΑ και ΑΕΑ τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παράρτημα κεφάλαιο 2. παράγραφος 2.2.4 του ΦΕΚ 1537/08-05-2012». Στον συγκεκριμένο λόγο προσφυγής κατά των κριτηρίων του άρθρου 2.2.5 εμφιλοχωρεί και πάλι το υποκειμενικό κριτήριο της προσφεύγουσας η οποία κρίνει ότι τα ως άνω κριτήρια δεν είναι επαρκή και κατά συνέπεια «το Νοσοκομείο επέλεξε κατ' ουσίαν να μην θέσει κριτήρια ποιοτικής επιλογής». Με το συμπέρασμα αυτό η προσφεύγουσα επιχειρεί νέο λογικό άλμα, ενώ όπως προαναφέρουμε σύμφωνα με το άρθρο 75 παρ 4 η αναθέτουσα αρχή έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια να θέσει ελάχιστες απαιτήσεις για την τεκμηρίωση της επαγγελματικής και τεχνικής επάρκειας των υποψήφιων οικονομικών φορέων. Εξάλλου θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η διαχείριση νοσοκομειακών αποβλήτων ρυθμίζεται από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου', οι οποίες διέπουν και την εν λόγω διακήρυξη, το δε βασικό νομοθέτημα για τη διαχείριση των Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΑΥΜ) είναι η ΚΥΑ οικ. 146163/2012 (ΦΕΚ 1537 Β): «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών

Μονάδων» η οποία εκδόθηκε σε εφαρμογή του Ν 4042/2012 «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων κλπ.» προαναφερόμενα κριτήρια επιλογής είναι σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η απαίτηση της διακήρυξη για τα οχήματα μεταφοράς των αποβλήτων, που πρέπει να διαθέτουν οι οικονομικοί φορείς. Ρητά αναφέρεται, λοιπόν, ότι πρέπει «να πληρούν τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο Παράρτημα 1, κεφάλαιο 2, παράγραφος 2.2.4 της ΚΥΑ οικ 146163/2012 (ΦΕΚ 1537/08-05-2012) και κατά συνέπεια αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η διακήρυξη περιορίζεται σε μια «αόριστη αναφορά». Σύμφωνα με την προσφεύγουσα «τα απολύτως ελλιπή κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων αναδοχών που έχουν οριστεί από την Αναθέτουσα Αρχή, επιτρέπουν τη συμμετοχή όλων ανεξαιρέτως των επιχειρήσεων του κλάδου, περιλαμβανόμενων και εκείνων που αντικειμενικά δεν δύνανται να αναλάβουν την εκτέλεση ενός, τόσο μεγάλου, σύνθετου και τεχνικώς απαιτητικού έργου». Η προσφεύγουσα συνομολογεί ότι η διακήρυξη, την οποία προσβάλλει, επιτρέπει την ευρεία συμμετοχή των οικονομικών φορέων οι οποίοι σύμφωνα με τον νόμο συγκεντρώνουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση της εν λόγω υπηρεσίας (βλ. απαιτούμενες εκ του νόμου άδειες) Οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ότι οι φορείς αυτοί «αντικειμενικά» δεν θα μπορέσουν να εκτελέσουν την υπό ανάθεση υπηρεσία είναι και πάλι αόριστες. Περαιτέρω, θεωρούμε ότι εκ των πραγμάτων η δυνατότητα ευρείας συμμετοχής δεν μπορεί να οδηγήσει σε «αυθαίρετη κρίση» της Αναθέτουσας Αρχής. Τέλος, πρέπει να τονίσουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του ν 4412/2016 (βλ. ενδεικτικά άρθρο 54 παρ. 2), ο οποίος ενσωματώνει κοινοτικό δίκαιο, σκοπός του νόμου είναι η ενίσχυση του ανταγωνισμού και η αποφυγή των μονοπωλίων και κατά συνέπεια, η ευρεία συμμετοχή στις δημόσιες συμβάσεις. 2. Ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές. Κατ' αρχάς θα πρέπει να τονίσουμε ότι οι τεχνικές προδιαγραφές της εν λόγω διακήρυξης τέθηκαν σε δύο φάσεις δημόσιας διαβούλευσης (σχετ 1-2) νωρίς η προσφεύγουσα να κάνει καμία παρατήρηση επί αυτών. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η προσφεύγουσα είναι η ανάδοχος της διαχείρισης των ΕΑΑΜ του Νοσοκομείου μας αδιαλείπτως από το

έτος 2012 μέχρι σήμερα, οπότε είναι σε θέση να γνωρίζει (ίσως καλύτερα από τους λοιπούς συμμετέχοντες) τη διαδικασία διαχείρισης των Επικίνδυνων Αποβλήτων Αμιγώς Μολυσματικών στο Νοσοκομείο. Περαιτέρω, παρέλκει να τονίσουμε την κρισιμότητα της εν λόγω υπηρεσίας για την λειτουργία του Νοσοκομείου αλλά και της Δημόσιας Υγείας. Μάλιστα, ακατανόητως η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η διακήρυξη και για τα δύο τμήματα αυτής (EAAM με τη μέθοδο της αποστείρωσης και ΜΕΑ-ΑΕΑ με την μέθοδο της αποτέφρωσης) ενώ, εξ όσον γνωρίζουμε, μπορεί να προσφέρει μόνο για το Τμήμα Ι (διαχείριση EAAM με αποστείρωσης). Ειδικότερα επί του συγκεκριμένου λόγου προσφυγής επαγόμεθα τα κάτωθι. Ειδικότερα επί της ύπαρξης των τεχνικών προδιαγραφών για τη διαχείριση EAAM και της έκτασης αυτών (υπό στοιχ. 2 και 3-σελ.33 της προσφυγής). Η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. ... διακήρυξη αναφέρεται ρητά στον τρόπο επεξεργασίας των EAAM (σελίδες 36-37). Κατά συνέπεια δεν μπορούν να γίνουν εύκολα κατανοητές οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ότι η διακήρυξη «ουδεμία τεχνική προδιαγραφή περιέχει». Εξάλλου, όπως προαναφέρουμε, η διαχείριση των νοσοκομειακών αποβλήτων διέπεται από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, στις οποίες ρητά παραπέμπει η εν λόγω διακήρυξη. Οσον αφορά τα επικαλούμενα εθνικά πρότυπα αυτά αφορούν την επεξεργασία των αποβλήτων στις εγκαταστάσεις των οικονομικών φορέων. Κατά συνέπεια οι τεχνικές αυτές προδιαγραφές καλύπτονται από τις άδειες που οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν από τις αναθέτουσες αρχές και αποτελούν κριτήριο καταλληλότητας σύμφωνα με την διακήρυξη υπό 2.2.5. Ειδικότερα επί της συχνότητας αποκομιδής των αποβλήτων (υπό στοιχ.5-σελ.36 της προσφυγής). Η συχνότητα αποκομιδής των νοσοκομειακών αποβλήτων καθορίζεται από την κείμενη (αναγκαστικού δικαίου) νομοθεσία, όπως δε πολύ καλά γνωρίζει η προσφεύγουσα το Νοσοκομείο καταρτίζει βάσει των διατάξεων αυτών τακτικό πρόγραμμα αποκομιδής, το οποίο συνοδεύει τη σύμβαση. Κατά συνέπεια η σχετικά αναφορά της διακήρυξης είναι αρκετή. Με τον ίδιο τρόπο γίνεται σήμερα η διαχείριση των EAAM από την προσφεύγουσα, σε κάθε δε περίπτωση η εταιρεία θα μπορούσε να είχε ζητήσει τις αναγκαίες διευκρινήσεις. Καταχρηστικά, λοιπόν, προσβάλλεται ο συγκεκριμένος όρος της διακήρυξης. Σε

κάθε περίπτωση, όλοι οι οικονομικοί φορείς αποδέχονται τους όρους της διακήρυξης και συντάσσουν τεχνική και οικονομική προσφορά σύμφωνα με τους όρους αυτής. Κατά συνέπεια η προσφερόμενη τιμή θα αφορά το ίδιο εβδομαδιαίο πρόγραμμα, χωρίς να υπάρχει καμία περίπτωση δυσμενέστερης διάκρισης κάποιου οικονομικού φορέα, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Ειδικότερα επί του δευτερογενούς περιέκτη (υπό στοιχ.6-σελ.38 της προσφυγής). Σύμφωνα με την προσβαλλόμενη διακήρυξη ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιημένους κίτρινους κάδους (δευτερογενής περιέκτης) και να τους διαθέσει στο Νοσοκομείο εφόσον αυτό ζητηθεί (στοιχ 6-σελ. 36 διακήρυξης). Η πρόβλεψη τίθεται με τον τρόπο αυτό γιατί, όπως πολύ καλά γνωρίζει η προσφεύγουσα, το Νοσοκομείο χρησιμοποιεί αναλώσιμα χαρτοκυτία ως πρωτογενείς και δευτερογενείς περιέκτες. Ο κίτρινος κάδος θα χρησιμοποιηθεί μόνο συμπληρωματικά και μόνο σε εξαιρετικά επείγουσα περίπτωση. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν όσα αναφέρουμε παραπάνω: Η προσφεύγουσα καταχρηστικά προσβάλλει την εν λόγω διακήρυξη και μάλιστα στο σύνολο της, ενώ θα μπορούσε να ζητήσει τις συγκεκριμένες διευκρινήσεις. Περαιτέρω, δεν μπορεί να αντληθεί επιχείρημα κατά της διακήρυξης με βάση το αυθαίρετο συμπέρασμα ότι «ο τρόπος συσκευασίας μπορεί να μεταβάλλεται στη διάρκεια της σύμβασης». Τέλος, με την απαίτηση να διαθέτει ο ανάδοχος τους συγκεκριμένους κάδους δεν θίγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων, καθόσον όλοι οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να συντάξουν τεχνική και οικονομική προσφορά με τον ίδιο τρόπο. 2.4 Όσον αφορά τον καθαρισμό του ψυκτικού θαλάμου και του περιβάλλοντος χώρου (υπό στοιχ.7-σελ.39 της προσφυγής). Η προσφεύγουσα αβάσιμα προσβάλλει τον συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης (υπό 8. Σελ. 36) με το επιχείρημα ότι «υφίσταται άνιση και διαφοροποιημένη μεταχείριση του ανάδοχου κατά την εκτέλεση της σύμβασης». Ο συγκεκριμένος όρος δεν είναι «γενικός και αόριστος», όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. αφού, όπως η ίδια γνωρίζει και βάσει της υφιστάμενης σύμβασης της με το Νοσοκομείο, ο συγκεκριμένος θάλαμος πρέπει απλά να καθαριστεί και να απολυμανθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, χωρίς να τηρηθεί κάποια ιδιαίτερη

«μεθοδολογία». Η απαίτηση αυτή αποτυπώνεται ευκρινώς στον συγκεκριμένο όρο, ο οποίος αναφέρεται σε καθαρισμό και απολύμανση χωρίς περαιτέρω διαδικασία.». Επ' αυτών των απόψεων κατατέθηκε νομίμως και εμπροθέσμως το από 14/01/2020 υπόμνημα της προσφεύγουσας δια μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, λόγω αποδεδειγμένης τεχνικής αδυναμίας του ΕΣΗΔΗΣ, το οποίο αναρτήθηκε από την αναθέτουσα αρχή στο ΕΣΗΔΗΣ αυθημερόν.

28. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Διακήρυξη του Διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού (ΕΑ ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό Διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του Διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον Διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της Προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία.

29. Επειδή, ειδικότερα, η διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως η τελευταία αντικατέστησε την Οδηγία 2004/18/ΕΚ, περιείχε ωστόσο όμοια με αυτήν ρύθμιση, διέπεται από την αρχή της διαφάνειας ως βασική προϋπόθεσή της, προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Σε συνέχεια των ανωτέρω σκέψεων, κατά πάγια αρχή του εθνικού και ενωσιακού δικαίου οι όροι μιας Διακήρυξης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά. Ωστόσο, η αυστηρή αυτή ερμηνεία και εφαρμογή τους σχετίζεται με τη μονοσήμαντη ερμηνεία των όρων της Διακήρυξης και τη σύστοιχη αυτής αρχή της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του Διαγωνισμού, κατά τρόπο ώστε, αφενός μεν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και

έχοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή μη στον προκηρυχθέντα Διαγωνισμό, (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νικη, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, C- 496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87, Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣτΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 214-5/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23).

30. Επειδή, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχειρίσεως, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54· Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37· ΔΕΕ, Απόφαση της 19.06.2003, Υπόθεση C-315/01, GAT, σκέψη 73· ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.03.2015, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33· ΔΕΕ, Απόφαση της 06.11.2014, Υπόθεση C 42/13, Cartiera dell'Adda, σκέψη 44· ΔΕΕ Απόφαση της 24.05.2016, Υπόθεση C-396/14, MT Højgaard A/S, Züblin A/S, σκέψη 37 κλπ).

31. Επειδή, η θέσπιση, με τη διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού, εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν των υποψήφιων αναδόχων δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων. Και ναι μεν, σύμφωνα με όσα έχουν γίνει δεκτά νομολογιακώς,

καθ' ερμηνεία των προγενεστέρων διατάξεων, τα οποία δύνανται να υποστηριχθούν και υπό τις νέες ως άνω διατάξεις, αφού αυτές ρυθμίζουν κατά τον ίδιο, ακριβώς, τρόπο τα σχετικά ζητήματα των τεχνικών προδιαγραφών και των κριτηρίων επιλογής, ως προς την εξασφάλιση ισότιμης προσβάσεως των οικονομικών φορέων στη διαδικασία συνάψεως συμβάσεως, καθώς και ως προς το άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό, απαγορεύεται, κατ' αρχήν, η θέσπιση προδιαγραφών που περιορίζουν τον κύκλο των διαγωνιζομένων επιχειρήσεων. Δεν αποκλείεται, δε, ένας τέτοιος περιορισμός, ως εκ των απαιτήσεων συγκεκριμένων προδιαγραφών, αν μόνον αυτές οι συγκεκριμένες προδιαγραφές εξυπηρετούν αποτελεσματικά τις ανάγκες για την κάλυψη των οποίων τίθενται (ΣτΕ 1105/2010, πρβλ. ΣτΕ. 365/2007, Ε.Α. ΣτΕ 267/2008). Επομένως, ο έλεγχος του συννόμου των ελαχίστων τεχνικών προδιαγραφών και των κριτηρίων επιλογής, θα πρέπει να συνεκτιμά τα ανωτέρω και μάλιστα να λαμβάνει υπόψη με ιδιαίτερη σοβαρότητα την ανά περίπτωση αιτιολογία που η αναθέτουσα παρέχει σχετικά με την καταλληλότητα και εν γένει διευκόλυνση που επιτυγχάνεται από συγκεκριμένους σχετικούς όρους. Τούτο δεν σημαίνει, ότι η αναθέτουσα δύναται να αποκλείει τον ανταγωνισμό θεσπίζοντας κατά το δοκούν επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεις, αλλά ότι το αναγκαίο αυτών ερμηνεύεται και υπό την οπτική της χρηστικότητας και καταλληλότητας και ούτως η διάκριση μεταξύ επιθυμητού και αναγκαίου αυτονόητα στενεύει.

32. Επειδή, από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις συνάγεται ότι καταλείπεται στους αναθέτοντες φορείς ευρεία διακριτική ευχέρεια να θέτουν οι ίδιοι τα κριτήρια και τους κανόνες αποκλεισμού και επιλογής των προσφερόντων ή των υποψηφίων. Τα κριτήρια αυτά όμως πρέπει να συνδέονται στενά με το αντικείμενο της υπό ανάθεσης σύμβασης, να είναι αντικειμενικά και δεκτικά συγκεκριμένης αιτιολόγησης και να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους ενδιαφερομένους, χωρίς να ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Επιπλέον, τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι σαφή, να μην περιλαμβάνουν ορολογία που μπορεί να οδηγήσει σε απροσδιοριστία,

ούτε στοιχεία που μειώνουν τον ανταγωνισμό ή δημιουργούν διακρίσεις, ή ευνοούν ή αντίθετα περιορίζουν κάποιους οικονομικούς φορείς. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν περιορισμοί που τίθενται από τις αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι πρόσφοροι για την υλοποίηση του σκοπού που επιδιώκουν και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού μέτρο, αφού διαφορετικά παρεμποδίζεται δυσανάλογα το άνοιγμα των συμβάσεων στον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό (Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΕ, Assitur Sri σκ. 24-26 και απόφαση της Δεκεμβρίου 2008 στην υπόθεση C-213/07, Μηχανική σκ. 46-48). Συνεπώς η διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών να θέτουν τα ελάχιστα επίπεδα ικανοτήτων στα οποία πρέπει να ανταποκρίνεται ο υποψήφιος τίθεται υπό την επιφύλαξη της τήρησης των γενικών αρχών του δικαίου δημοσίων συμβάσεων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η αρχή της αναλογικότητας. Συνεπώς, το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που απαιτείται για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένο και ανάλογο προς το μέγεθος και τη φύση του αντικείμενου της σύμβασης, ήτοι οι ελάχιστες απαιτήσεις δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Περαιτέρω γίνεται δεκτό από τη νομολογία ότι τα προσόντα που σχετίζονται με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του υποψηφίου πρέπει να είναι συναφή ποσοτικά και ποιοτικά με το αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης και ανάλογα με το σκοπό της, αλλά και να είναι πρόσφορα να οδηγήσουν σε διακρίβωση της τεχνική ικανότητας των υποψηφίων (Βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 10.5.2012 στην υπόθεση C-368/10 Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών, σκ. 107-108 και ΣΤΕ ΕΑ 660/2002, 990/2003).

33. Επειδή, από την συνδυαστική ανάλυση των στοιχείων του φακέλου παρέπεται, ότι οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας, που αφορά το κεφάλαιο Ι της προσφυγής ήτοι την επιλογή των Κριτηρίων Επιλογής είναι απορριπτέες, προεχόντως, ως προβαλλόμενες χωρίς έννομο συμφέρον, δοθέντος ότι για τη στοιχειοθέτηση βλάβης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η προσφεύγουσα πρέπει να εξειδικεύει ειδικώς την ζημία που της προκαλείται και τον τρόπο που αποκλείει ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό. Αν και η

προσβαλλομένη με την υπό κρίση προσφυγή διακήρυξη ουσιαστικά δεν αφορά μόνο την προσφεύγουσα, η προσφεύγουσα θα πρέπει να επικαλείται ότι από την κανονιστική πράξη θίγονται τα δικά της συμφέροντα. Με αυτόν τον τρόπο θα πρέπει η προσφεύγουσα να αποδείξει τον ιδιαίτερο δεσμό της με την διακήρυξη. Η προσφεύγουσα, όμως, στην συγκεκριμένη περίπτωση, ουδόλως προσδιορίζει τους λόγους εκείνους που δικαιολογούν την επίκληση βλάβης εκ μέρους της, κατά την έννοια που εκτέθηκε ανωτέρω και συνεπακόλουθα δεν θεμελιώνει βάσιμα το πώς στοιχειοθετείται εκ μέρους της η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για την προσβολή της εν λόγω διακήρυξης. Η κρίση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν διαλαμβάνει κανέναν ειδικό ισχυρισμό αν έχει πρόθεση να λάβει μέρος στον διαγωνισμό, με αυτήν ή τροποποιημένη διακήρυξη ή αν έχει ήδη υποβάλλει προσφορά έστω υπό επιφύλαξη ή ότι εξαιτίας των όρων της διακήρυξης αποκλειόταν ή καθίστατο ιδιαιτέρως δυσχερής η συμμετοχή της με επιφύλαξη και ότι ενδέχεται η ίδια να υποστεί άμεση ζημία από κάθε πληττόμενο όρο ή προβαλλόμενη πλημμέλεια της διακήρυξης. Αντιθέτως επικαλείται ότι τα κριτήρια επιλογής «*υπολείπονται*» των απαιτούμενων από την φύση και την σπουδαιότητα της υπο ανάθεση σύμβασης. Ωσαύτως, ως αναλύθηκε και στις ως άνω οικείες σκέψεις η προσφεύγουσα ουδόλως αποδεικνύει ως όφειλε, ότι οι τιθέμενες δια της διακήρυξης τεχνικές προδιαγραφές, τις οποίες ο διαγωνιζόμενος πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να διαθέτει είναι ασύνδετες ή δυσανάλογες με το αντικείμενο του διαγωνισμού. Αντιθέτως, κατά την εκτίμηση των αναγκών της αναθέτουσας αρχής, οι τεθείσες στη διακήρυξη απαιτήσεις σκοπούν στην επίτευξη της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής στον διαγωνισμό και την ανάπτυξη του μέγιστου δυνατού ανταγωνισμού. Στην υπό κρίση προσφυγή, ελλείπει πλήρως οποιαδήποτε αναφορά σε συγκεκριμένη βλάβη, την οποία θα υποστεί η προσφεύγουσα εταιρεία από τη νυν διατύπωση των προσβαλλόμενων όρων της διακήρυξης ή πως θα θεραπευθεί αυτή η βλάβη της, με ενδεχόμενη τροποποίηση των προσβαλλόμενων διατάξεων και κατά συνέπεια, δεν εξειδικεύει με ποιον ακριβώς τρόπο αποκλείεται παράνομα ή δυσχεραίνεται ουσιαστικά η συμμετοχή της στον εν λόγω διαγωνισμό. Κατ' ακολουθία, η

προσφεύγουσα χωρίς να επικαλείται, ως έδει, σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στις ως άνω σχετικές σκέψεις της παρούσας, συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που να αποδεικνύουν από τη μια οιαδήποτε βλάβη την οποία υφίσταται από τους όρους ή την πλημμέλεια της διακήρυξης, οι οποίοι παραβιάζουν, κατ' αυτήν, τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή της στον διαγωνισμό, και από την άλλη την πρόθεση της να συμμετάσχει στη διαγωνιστική διαδικασία, ασκεί την προσφυγή της χωρίς έννομο συμφέρον. Άλλωστε, σύμφωνα με τα ως άνω παγίως νομολογιακά δεκτά, δεν θεωρείται ατομικό και ενεστώς έννομο συμφέρον όταν από την προσβαλλόμενη πράξη προβάλλονται ενδεχόμενες συνέπειες με τρόπο γενικό και αφηρημένο οι οποίες θα επέλθουν κατά την άποψη της προσφεύγουσας και δεν προκύπτει κάποια συγκεκριμένη ατομική βλάβη, ήτοι βλάβη που να θίγει τα συγκεκριμένα δικαιώματα της προσφεύγουσας. Συνεπώς, όλες οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας κατά την αμφισβήτηση της νομιμότητας της διακήρυξης, περί παρανομίας όρου ή πλημμέλειας της διακήρυξης, δεν προβάλλονται παραδεκτώς, χωρίς να προσδιορίζεται κατά τρόπο συγκεκριμένο η εντεύθεν βλάβη (Βλ. ΔΕφΑθ αναστ. 133/2018).

34. Επειδή, υπό τα δεδομένα όμως αυτά, όλοι οι πιο πάνω λόγοι, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, είναι απορριπτέοι ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενοι, αφού η αιτούσα δεν αναφέρει, ούτε και προκύπτει, ποια είναι η συγκεκριμένη, υπό την προεκτεθείσα έννοια, βλάβη που υφίσταται από τις προβαλλόμενες πλημμέλειες της διακήρυξης, αφού δεν προσδιορίζει, για κάθε πληττόμενο όρο, τα συγκεκριμένα πραγματικά εκείνα στοιχεία που χρειάζονται, ώστε να μπορεί να κριθεί εάν οι πλημμέλειες αυτές θα καθιστούσαν ανέφικτη ή, πάντως, ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό ούτε, άλλωστε, αρκεί προς τούτο, εν όψει των προεκτεθέντων, μόνη η περαιτέρω αναφορά, ότι διαθέτει εμπειρία δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό επιχειρεί να καθορίσει τα τεχνικά χαρακτηριστικά του προς προμήθεια είδους, με βάση τις δικές της επαγγελματικές ανάγκες, επιλογές και προτιμήσεις και με δικά της εμπορικά και επαγγελματικά κριτήρια (ΔΕφΠειρ Ν180/2018). Επιπλέον,

δεν τεκμηριώνει με κανένα βάσιμο επιχείρημα τη συγκεκριμένη και ειδική βλάβη που ενδεχομένως προκαλούν σε αυτήν, οι προσβαλλόμενες με την προσφυγή, διατάξεις της διακήρυξης, με τον τρόπο που είναι συνταγμένες και ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα ασκεί την κρινόμενη προσφυγή, προεχόντως, άνευ εννόμου συμφέροντος. Και τούτο διότι, δεν προέβαλε με την προδικαστική προσφυγή της συγκεκριμένα παράπονα κατά των προσβληθέντων όρων της διακηρύξεως, παρά μόνον αρκείται στη γενική και αόριστη αναφορά της αντιθέσεως των όρων αυτών προς το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και παραπονεείται για την κατ' αυτήν παράλειψη της διακηρύξεως προς θέσπιση όρων και συγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών που αυτή επιθυμεί, κατά τις επαγγελματικές ανάγκες, να προδιαγράψει (ΕΑ ΣΤΕ 866/2010, 577/2008, 1317/2007, 201/2007, 1274/2006, 1076, 977/2006), αμφισβητώντας απαραδέκτως τη σκοπιμότητα της θέσπισης επί μέρους συγκεκριμένων προδιαγραφών (ΕΑ 354/2014, 1140/2010 ΕΑ 3719/2011, 1140/2010, 1354, 670/2009, 438/2008, 977/2006, 876/2004 βλ κ.ά.). Εξάλλου, πρέπει να ειπωθεί ότι από το περιεχόμενο της προσφυγής και των πληττομένων από την προσφεύγουσα όρων, ανεξαρτήτως της νομιμότητάς τους, δεν φαίνεται να είναι τέτοιας φύσεως, που να αποκλείουν τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στον επίδικο διαγωνισμό, έστω υπό επιφύλαξη (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 405/2009). Εξάλλου παγίως γίνεται δεκτό ότι οι αναθέτουσες αρχές διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια ως προς την θέσπιση ελάχιστων επιπέδων τεχνικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (ΕΑ ΣΤΕ 203/2018). Συναφώς ο δε ισχυρισμός της ότι με αυτόν τον τρόπο η αναθέτουσα αρχή δεν θα κατακυρώσει στον πιο αξιόπιστο και φερέγγυο από τεχνική και οικονομική άποψη οικονομικό φορέα, προβάλλεται απαραδέκτως, ως εκ συμφέροντος τρίτου (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 212/2018, 96, 156/2017, 388/2016, 285/2011) προβάλλεται και είναι, και για το λόγο αυτόν, απορριπτέος.

35. Επειδή, ως προς τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας για τις τεχνικές προδιαγραφές λεκτέα είναι τα κάτωθι. Σε σχέση με τα ανωτέρω, απουσιάζει από την υπό εξέταση προσφυγή οιαδήποτε ειδική μνεία ως προς την δυνατότητα του εν θέματι οικονομικού φορέα να αναλάβει την οικεία σύμβαση και, δη, δεν δηλώνεται ότι πληροί τους λοιπούς όρους της διακήρυξης, ως είναι

η τήρηση του - επίσης απαιτούμενου κατά τη διακήρυξη - προτύπου ΕΛΟΤ προκειμένου η άσκηση κι εξέταση της προσφυγής του να μην είναι, εν πάση περιπτώσει, αλυσιτελής. Δεν αναφέρει, έτι, αν προτίθεται να συμμετάσχει μόνος του διαθέτοντας μονάδα επεξεργασίας ιατρικών αποβλήτων, ποια είναι η μέθοδος επεξεργασίας ιατρικών αποβλήτων που χρησιμοποιείται στη μονάδα αυτή, καθώς και ποια είναι η βλάβη του από τη θέσπιση της συγκεκριμένης προδιαγραφής, ειδικότερα δε, πώς ακριβώς και για ποιο λόγο η επίμαχη προδιαγραφή προκαλεί στην εν λόγω εταιρία δυσχέρεια ή αδυναμία να συμμετάσχει στο διαγωνισμό. Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος τυγχάνει απορριπτέος ως απαράδεκτος.

36. Επειδή, επί του λόγου που αφορά τη συχνότητας αποκομιδής των αποβλήτων (υπό στοιχ.5-σελ.36 της προσφυγής), από την επισκόπηση του φακέλου προκύπτει ότι η συχνότητα αποκομιδής των νοσοκομειακών αποβλήτων καθορίζεται από την ΥΑ Αριθμ. οικ.146163/2012 (ΦΕΚ Β'1537/08/05/2012) «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων», η οποία βρίσκεται στο προοίμιο της διακήρυξης και συνεπώς διέπει την διαδικασία του διαγωνισμού. Κατά συνέπεια η σχετική αναφορά της διακήρυξης τυγχάνει πλήρως αιτιολογημένη. Αβασίμως, λοιπόν, προσβάλλεται ο συγκεκριμένος όρος της διακήρυξης. Εξάλλου η προσφερόμενη τιμή θα αφορά το ίδιο εβδομαδιαίο πρόγραμμα, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα δυσμενέστερης διάκρισης κάποιου οικονομικού φορέα, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αφού η προσφερόμενη τιμή θα συνταχτεί σύμφωνα με την διακήρυξη επί αναγκαστικά κοινής βάσης ήτοι εβδομαδιαίας. Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος.

37. Επειδή, στη συνέχεια σύμφωνα με την προσβαλλόμενη διακήρυξη ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιημένους κίτρινους κάδους (δευτερογενής περιέκτης) και να τους διαθέσει στο Νοσοκομείο εφόσον αυτό ζητηθεί (στοιχ 6-σελ. 36 διακήρυξης). Η προσφεύγουσα αβασίμως οδηγείται στο συμπέρασμα συμπίερασμα ότι «ο τρόπος συσκευασίας μπορεί να μεταβάλλεται στη διάρκεια της σύμβασης», καθώς μια τέτοια διαπίστωση ουδόλως προκύπτει

από το κανονιστικό κείμενο της διακήρυξης. Τέλος, με την απαίτηση να διαθέτει ο ανάδοχος τους συγκεκριμένους κάδους δεν θίγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων, καθόσον όλοι οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να συντάξουν τεχνική και οικονομική προσφορά με τον ίδιο τρόπο και σε κάθε περίπτωση η συγκεκριμένη απαίτηση έχει τεθεί εντός των ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής. Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος τυγχάνει απορριπτός ως αβάσιμος.

38. Επειδή, τέλος όσον αφορά τον καθαρισμό του ψυκτικού θαλάμου και του περιβάλλοντος χώρου (υπό στοιχ.7-σελ.39 της προσφυγής), κρίνεται ότι η προσφεύγουσα αβασίμως προσβάλλει τον συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης (υπό 8. σελ. 36) με το επιχείρημα ότι *«υφίσταται άνιση και διαφοροποιημένη μεταχείριση του ανάδοχου κατά την εκτέλεση της σύμβασης»*, ενόσω ο συγκεκριμένος όρος δεν είναι *«γενικός και αόριστος»*, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αφού η απαίτηση αυτή αποτυπώνεται ευκρινώς στον συγκεκριμένο όρο, ο οποίος αναφέρεται σε καθαρισμό και απολύμανση χωρίς κάποια επιπλέον ειδικότερη διαδικασία. Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος τυγχάνει απορριπτός ως αβάσιμος.

39. Επειδή, κατ' ακολουθίαν πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή.

40. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου ..., που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 20 Ιανουαρίου 2020 και εκδόθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΧΟΛΙΤΣΗ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ